

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

5. Όδος Πατησίων ἀριθ. 5.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, μυθιστορία Ραούλ δὲ Ναβερύ, μετὰ εἰκόνων (συνέχεια) μετάφρασις Σ. Τ.— Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ, μυθιστορία Α. Δουμά, (συνέχ.), μετάφρ. Δηλ — ΑΔΑΜΑΣ, ἐκ τῶν τοῦ Γαλάτου ALPHONSE KARR, μετάφρασις Ἰωακείμ Βαλαβάρη.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Προκληρωτῆς

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8 ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἑξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

*Ἐχαιρέτισαν ὑποκλινισατάτα τὴν νεαρὰν κυρίαν των. (σελ. 402).

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΑΟΥΛ ΔΕ ΝΑΒΕΡΥ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Γ'

*Ἀφελῆς εὐτυχία.

Ὁραίαν τινὰ πρωίαν τῆς μηνὸς Ἀπριλίου ἢ Αὐγουστίνῃ Μεϊλλάκ, ἢ μάλλον ἢ κυρία Κουρσού, εἰσῆρχετο ἔφιππος εἰς τὸ

μέγαρον τοῦ Haussois. Ἡ θύρα ἦτο ἐστολισμένη δι' εὐόσμων ἀνθέων, τὰ ὅποια τὰ τέχνα τῶν ἐργατῶν εἶχον συλλέξει ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ διὰ τῶν ὁποίων εἶχον σχηματίσει ὠραιότατας καὶ ποικιλοχρώμους δέσμας. Ἄπαντες οἱ ἐργάται, ἐν ἑορτασίῳ στολῆ, συνηγμένοι εἰς τὸ βᾶθος τῆς αὐλῆς, περιέμενον τὴν ἀφίξιν τοῦ κυρίου καὶ εὐεργέτου των, ἡ δὲ καρδιά των ἔπαλλεν ἐκ χαρᾶς.

Μετὰ τοσούτων ἐτῶν εὐτυχῆ συμβίωσιν μετὰ τοῦ κυρίου Κουρσού, νέον πρόσωπον

εἰσῆρχετο ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, ὅπως διαταράξῃ τὰς σκέψεις των. Ὁ ἦτο ἄρα γε ἀγαθὴ ἡ κυρία Κουρσού, ὅπως καὶ ὁ σύζυγός της; Ἡ παρουσία αὐτῆς θὰ μετέβαλλε τὰς ἔξεις του; Ὁ εἰσῆγαγε νεωτερισμοὺς εἰς τὸν βίον αὐτῶν; Τοιαῦται σκέψεις ἐβασάνιζον τὸν νοῦν τῶν ἐργατῶν. Αἱ δὲ γυναῖκες ἠρώτων ἀλλήλας ἂν ἡ κυρία Κουρσού ἦτο ὠραία, ἂν ἠγάπα τὴν πολυτέλειαν καὶ ἰδίως ἂν ἠγάπα τὸν σύζυγόν της.

Ὁ δὲ κύριος Κουρσού, πρὶν ἢ φθάσῃ

μετὰ τῆς συζύγου του εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Haussois, παρεκάλει αὐτὴν νὰ φανῇ ἀγαθὴ καὶ προσηθὴς πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργάτας του.

— Ἄν ἐγνώριζες, Αὐγουστίνη, εἶπεν ὁ Βενιαμίν, πόσον οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ἀφοσιωμένοι εἰς ἐμὲ καὶ φροντίζουσι διὰ τὰ συμφέροντά μου, θὰ τοὺς ἠγάπας ἀπὸ τοῦδε. Ἡ παρουσία σου δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἐτι μᾶλλον εὐτυχεῖς. Ἐκοπίασα κατὰ τὰ ὠραιότερα ἔτη τῆς ζωῆς μου, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εὐτυχεῖς καὶ πιστεύω ὅτι τὸ κτώθωσα. Νομίζω ὅτι μ' ἐνόησε, Αὐγουστίνη. Σὺ μόνη, πιστεύω, μὲ τοὺς γλυκυτάτους σου τρόπους καὶ μὲ τὴν ἰσάγγελον καλλονὴν σου, θὰ οἶψης νέαν ἀκτίνα χαρᾶς εἰς τὰς οἰκογενεῖας ταύτας καὶ θὰ τελειώσης τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἤρξαμαι. Ἄλλὰ τί ἔκαμα; Τίποτε, ἢ τοῦλάχιστον μικρὸν πρῶγμα! Ἐγεννήθη ἀφανὴς καὶ ἀδύνατος, ὡς ὁ μετασοκώληξ, καὶ, ὅπως ἐκεῖνος, περιεσύναξα βρόμβικας ἐκ χρυσοῦ. Ἡ τύχη μ' ἐβοήθησεν ἀνεπίστως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠθέλησάν ἀκαταστήσω καὶ ἄλλους εὐτυχεῖς. Δι' αὐτὸ ἔχω δύο ταμεῖα ἐν τῇ οἰκίᾳ μας· τὸ μὲν διὰ τὰς ἐμπορικὰς μου ἐπιχειρήσεις, διὰ τὰς πληρωμὰς τῶν ἐργατῶν μου καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν μου ἔργων, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ αὐτὸ ἱερόν· τὸ δὲ τῶν ἀτομικῶν μου ὑποθέσεων, τοῦ ὁποῖου εἰς τὸ ἐξῆς σὺ θὰ ἔχῃς τὴν κλειδα. Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι εὐτυχὴς καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο δὲν θέλω νὰ πάσχη οὐδεὶς ἐκ τῶν περὶ ἐμὲ. Αἱ εὐλογίαι τῶν πτωχῶν εἶνε θυμίαμα ἀνερχόμενον καθ' ἑκάστην μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Οὕτω δὲ αἱ ἡμέραι σου θὰ διέλθωσιν ἐν εὐτυχίᾳ, ἀποῦ ἀπαξ καὶ οἱ περὶ ἐσὲ θὰ ἦνε εὐτυχεῖς. Σὲ ἀγαπῶ ἐγκαρδίως, Αὐγουστίνη, καὶ ὁμως αἰσθάνομαι ὅτι δὲν σε ἀγαπῶ ἀκόμη ὅπως πρέπει. Πρὸς πᾶθησον λοιπὸν διὰ τῆς πρὸς τὰς πτωχὰς ἐκείνας οἰκογενεῖας ἀφοσιώσεώς σου, τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῶν φροντιδῶν σου νὰ καταστήσῃς ἀνταξία τῆς ἀγάπης μου, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ αὐτῆς ἐγὼ δὲν ζητῶ ἄλλο τι παρὰ σοῦ εἰμὴ τὴν ἀγάπην ἐκείνην, τὴν ὁποίαν πᾶσα γυνὴ ὀφείλει εἰς τὸν σύζυγόν της.

Ἡ Αὐγουστίνη ἤκουε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ συγκινήσεως, ἡ δὲ καρδιά της ἔπαλλε σφοδρῶς· παρετήρησε πρὸς στιγμὴν τὸ εὐγενὲς τοῦ κυρίου Κουρσὺ πρὸς ὅσον, τὸ ὁποῖον ἀπήστραπτεν ὄλον ἐξ ἠθικῶν ἀλλοῦ, καὶ ἔθλιψε τὴν χεῖρά του ἐν σιωπῇ.

Ἄνακριβόλως, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ νυμφευθῇ γυναῖκα, ἔχουσαν τὰ ἴδια μὲ αὐτὸν αἰσθήματα καὶ βοηθοῦσαν αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη ἀρχίσει· εἶχεν ἀνάγκην συνεργάτου ἀκαμάτου καὶ φιλευσπλαγγῆ, μεθ' οὗ νὰ συμμερίζεται τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐτυχίαν, τὰς ὁποίας μεταγγίζει ἐν τῇ καρδίᾳ ἡ ἰδέα τῆς ἀγαθοεργίας. Οἱ εὐγλωττοὶ λόγοι τοῦ κυρίου Κουρσὺ συνεκίνησαν τοσοῦτον τὴν Αὐγουστίνην, ὥστε ἠνόησε πάραυτα ὅτι καθῆκον ὑπέρτατον ἐπεβάλλετο αὐτῇ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδόν, ἣν ἐξ ἀρχῆς

εἶχε χαράξει ὁ σύζυγός της. Ὅσοι καὶ ἂν ἦνε τις ἀδυνατὸς χαρακτηρισμός, μία μόνη στιγμή ἀρκεῖ ὅπως ἐνόησεν ὅτι ἡ ἐντύπωσις εἶνε διαβατικὴ καὶ ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐγκρύπτεται ἡ ὑποκρισία καὶ ἡ ἀπάτη.

Καί, ταῦτα διαλογιζομένη, ἡ κυρία Κουρσὺ ἐπνίγετο εἰς τὰ δάκρυα. Τότε μόνον ἠνόησεν ὅτι ὁ γάμος ἐξισοῦται πρὸς ὄρκον. Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ κυρίου Κουρσὺ καὶ παρετήρησεν ὅτι πάντων τῶν ἐργατῶν τὰ βλέμματα ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς αὐτὴν, ὡσεὶ ἀπαιτούντων παρ' αὐτῆς τὴν αὐτὴν ἀφασίωσιν, οἷαν πρὸς αὐτοὺς ἔτρεφε καὶ ὁ σύζυγός της, τότε μόνον ἠσθάνθη τὴν καρδίαν της πιεζομένην ὑπὸ βαρυτάτης τοῦ συνειδότητος τύψεως.

Ἐν τούτοις τὸ νέον ζεῦγος εἰσῆλθεν ἐν τῷ μεγάρῳ του, ὁ δὲ κύριος Βενιαμίν, εὐχαριστήσας ἀπὸ καρδίας ἀπαντας τοὺς ἐργάτας του διὰ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν των, εἶπεν εἰς αὐτούς·

— Φίλοι μου, τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, σὰς προσκαλῶ εἰς γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἄπαντες ἀνεξαιρέτως θὰ λάβωμεν μέρος, διὰ νὰ ἐορτάσετε τὴν εὐτυχίαν μου.

Ζωηραὶ ζητωκραυγαὶ διεδέχθησαν τοὺς λόγους τούτους.

Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ νέον ζεῦγος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ κατοικίᾳ τοῦ κυρίου Κουρσὺ, ἥτις ἦτο, ὅπως καὶ πρότερον, ἀπλουστάτα διασκευασμένη. Ὁ κύριος Κουρσὺ δὲν εἶχε μεταβάλλει τι, διότι ἤθελε ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀνανεώσεως καὶ διασκευῆς τῶν ἐπιπέλων, ἅτινα ἦσαν τοποθετημένα τῆδε κάκεισε ἀνευ οὐδεμιᾶς φιλοκλίας.

Οὐχ ἦττον ἡ γραῖα θαλαμηπόλος Ἰακωβίνα εἶχε φροντίσει νὰ θέσῃ πανταχοῦ ἀνθη, τὰ ὁποῖα ἀνέδιδον γλυκυτάτην εὐωδίαν.

Ἡ Αὐγουστίνη, διατρέξασα ὅλα ἐκεῖνα τὰ δωμάτια, ἠσθάνθη ρίγος καθ' ὄλον τὸ σῶμά της, καθόσον εἶχε συνειθίσει εἰς τὰ μικρὰ μὲν, ἀλλὰ πλήρη ἐπιπέλων καὶ κοσμημάτων δωμάτια τῶν Παρισίων.

— Συγχώρησόν μοι, ἀγαπητῆ μου, ἂν ἡ νέα σου οἰκία δὲν εἶνε καλῶς διασκευασμένη. Δὲν ἐπεχείρησα οὐδεμίαν ἀναμόρφωσιν, φοβηθεὶς μὴ ἀπατηθῶ εἰς τὴν ἐκλογὴν μου. Ὅθεν ἀφίνω εἰς σὲ τὴν φροντίδα ταύτην. Ἐζῆσα πάντοτε ὡς μοναχὸς μεταξὺ τῶν ἐργατῶν μου καὶ δὲν ἐφρόντιζον εἰμὴ περὶ τῆς καθαριότητος τῶν ἐνδυμάτων μου καὶ τῆς κλίνης μου. Ἀφίνω λοιπὸν εἰς σὲ τὴν φροντίδα τῆς ἀναμορφώσεως καὶ μεταβάλλον τὴν θλιβερὰν κατοικίαν μου εἰς πολυτελεῆ καὶ μειδιδῶντα μέγαρον!

— Λοιπὸν μοι ἀφίνετε ἐλευθερίαν ἐνεργείας; ἠρώτησεν ἡ Αὐγουστίνη μειδιδῶσα.

— Πληρεστάτην, καὶ πρὸς τοῦτο σὰς ἀνοίγω πίστωσιν.

— Ἐκ πόσων χιλιάδων φράγκων;

— Ἐκ πεντήκοντα χιλιάδων. Σὰς ἀρκούσιν;

— Ὡ! βεβαίως, θὰ στολίσω τὴν οἰκίαν μας διὰ ταπήτων καὶ τριχάπτων καὶ

θὰ διασκευάσω αὐτὴν ὡς ἀληθὲς μέγαρον.

— Πρόσεξε ὁμως νὰ μὴν ὑπερβῆς τὸ ὄρισθὲν ποσόν, προσέθηκεν ὁ κύριος Κουρσὺ, καθήμενος πλησίον τῆς συζύγου του. Διότι νὰ μὲν εἶσαι πλουσία, Αὐγουστίνη, καὶ δὲν θὰ στερηθῆς ποτὲ οὐδενός, δὲν πιστεύω ὁμως ὅτι θὰ μετανοήσω διὰ τοῦτο.

— Ἄχ! ὄχι, ποτέ! ἀνέκραξεν ἡ Αὐγουστίνη συγκινηθεῖσα εἰς ἄκρον.

— Ἄλλως τε, φίλη μου, πρέπει νὰ μάθῃς ὅτι ἡ περιουσία μου εἶνε μὲν καρπὸς τῆς ἀδιακόπου καὶ ἐπιμύθου ἐργασίας μου, ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἡ αἰτία τῆς εὐτυχίας καὶ εὐημερίας τοῦ μικροῦ τούτου χωρίου. Οἱ ἐργάται μου ζῶσι παρ' ἐμοῦ καὶ ἐγὼ ἐξ αὐτῶν. Ἡ καταστροφή μου θὰ ἐπέφερε τὴν δυστυχίαν των, ὅπως ἡ εὐτυχία μου ἐπέφερε τὴν εὐζωίαν των. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε. Χρεωστῶ χάριτας πολλὰς εἰς αὐτοὺς, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς πληρόνω ἀδρῶς, διότι, ἐκτός τοῦ ὅτι ἐργάζονται νύκτα καὶ ἡμέραν, προσπαθοῦσι μὲ πάντα τρόπον νὰ μ' εὐχαριστήσωσι καὶ διὰ τοῦ ζήλου των καὶ τῆς προθυμίας των νὰ με ἱκανοποιήσωσι. Μὲ θεωροῦσιν εὐεργέτην των, τὴν δὲ εὐγνωμοσύνην ἐκδηλοῦσι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου των. Ἐγὼ δὲ τοὺς ἀνταμείβω καὶ ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἠγάπησα εἰς τὸν κόσμον εἰμὴ αὐτοὺς τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους, ὁμολογῶ, Αὐγουστίνη, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἐξακολουθῶ νὰ τοὺς ἀγαπῶ!

Ἡ κυρία Κουρσὺ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της. Οἱ λόγοι αὐτοῦ κατετάραξαν τὴν καρδίαν της καὶ δὲν ἐδύνατο ν' ἀπαντήσῃ. Ἀκατανόητος δύναμις εἴλκυεν αὐτὴν πρὸς τὸ εὐγενὲς τοῦτο πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ καὶ ἠσθάνθη ὅτι ὤφειλε νὰ ὑπακούῃ τυφλοῖς ὄμμασιν εἰς τὰς θελήσεις αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ κύριος Κουρσὺ δὲν εἶχε τὴν αὐτὴν γνώμην· εἶχεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὴν, καὶ ὅτε ἡ σύζυγός του ὠμίλει εἰς αὐτὸν περὶ οἰκονομίας, αὐτὸς ἀνθίστατο ἐπιμόνως εἰς τοῦτο.

Ἡ Αὐγουστίνη ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκερθῇ τὸ ἐργοστάσιον καὶ τὰ παρρητήματα αὐτοῦ. Ὅθεν, ἐπειδομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ κυρίου Κουρσὺ, μετέβη εἰς τὰ ἀπέραντα ἐκεῖνα καταστήματα καὶ ἐξήτασεν αὐτὰ ἐπιμελῶς, τοῦ συζύγου της ἐξηγουῦντος αὐτῇ πᾶν ὅ,τι δὲν ἐδύνατο νὰ νοήσῃ. Ἡ Αὐγουστίνη παρετήρει πάντα ταῦτα μετὰ βλέμματος ἀπλήστου καὶ ἐκπεληγμένου, ἐθαύμαζε δὲ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀρμονίαν, αἵτινες παντοῦ ἐδοκίλευον.

Ὅτε ἐξῆλθον, διέβησαν διὰ τῶν πτωχικῶν οἰκιῶν τῶν ἐργατῶν, πρὸ τῶν θυρῶν τῶν ὁποίων ἴσταντο παίζοντα τὰ τέκνα των· διὰ δὲ τῶν παραθύρων ἐφαίνοντο αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἀσχολούμεναι εἰς τὰ οἰκικὰ των ἔργα. Τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν ἐφάνησαν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας των καὶ ἐχαίρεισαν ὑποκλινέστατα τὴν νεκρὰν κυρίαν των. Ἐν δὲ ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν περιεφέροντο παντὸς εἶδους ὄρνιθες, καὶ λαγυδεῖς, περὶ δὲ τῶν κυψελῶν των, περιπταντο σμήνη φιλοπόνων μελισσῶν, ἐνῶ

οι περί τὰς οἰκίας ἀγροὶ ἦσαν ἐπιμελῶς καλλιεργημένοι.

— Ἀγαπήτῃ μου Αὐγουστίνη, εἶπε τότε ὁ κύριος Κουρσὺ, προσπαθῶ νὰ καταστήσω τοὺς ἐργάτας μου καὶ καλοὺς γεωργοὺς κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς των. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ὄχι μόνον ἐπαυξάνουσι τὰ ἔσοδα αὐτῶν, ἀλλὰ βελτιοῦσι καὶ τὰ οἰκιακὰ των, ἢ δὲ ὑγεία των διατηρεῖται ἀκμαία. Ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ διατρέφουσιν ἀγελάδας, μὲ τὸ γάλα τῶν ὁποίων τρέφονται θαυμασίως ἀγοράζουσι τὸ κρέας εὐθυνότατον καὶ πίνουνσι τοὺς καλλιτέρους οἴνους δωρεάν. Ἐγὼ αὐτὸς εἰσῆγαγον εἰς αὐτοὺς πάντα ταῦτα, ὅπως τοὺς προφυλάξω ἀπὸ τὴν κερδοσκοπίαν, ἣτις ἐδύνατο νὰ καταστρέψῃ καὶ τὴν ὑγείαν των καὶ τὸ βαλάντιόν των. Οὕτω δὲ εἰς τὰ μέρη ταῦτα δὲν ὑπάρχουσι καπηλεῖα, ὅλοι δὲ οἱ ἐργάται δειπνῶσιν εἰς τὰς οἰκίας των μετὰ τῶν συζύγων καὶ τέκνων των. Σπανίως θ' ἀπαντήσῃ τις ἐδῶ ἀνθρωπον μέθυσον. Ὑπάρχουσι ἀκόμη εἰς τὰ περίξ χωρία πεντήκοντα περίπου ἐργάται, οἱ ὅποιοι ἐξακολουθοῦσι διάγοντες τὴν ἀρχαίαν ζωὴν των, ἀλλὰ τὰ τέκνα των οὐδὲ ὅπως μιμοῦνται αὐτοὺς. Ἐγείνα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, πατριάρχης ἢ μᾶλλον βασιλεὺς τῶν τόπων τούτων. Ἄν ποτε ἀναφυῇ μετὰ τῶν διαφορὰ τις, ἔρχονται πρὸς ἐμὲ διὰ νὰ λύσω αὐτήν, ἀντὶ ν' ἀπευθύνωνται εἰς τὸν εἰρηνοδίκην. Εἰς ὅλας των τὰς πράξεις μὲ συμβουλευόνται καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς γάμους των. Εἰς ὅλας τὰς παρθένους δίδω μικρὰν τινα προίκα, εἰς δὲ τοὺς συζύγους παραχωρῶ τὰ μᾶλλον ἀναγκαῖα ἐπιπλαμίαν κλινὴν καὶ μίαν μεγάλην σκευοθήκην. Μετ' ὀλίγα ἔτη ὅλα τὰ περίξ τοῦ ἐργοστασίου μέρη θὰ ἐρημωθῶσι καὶ ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἔλθῃ νὰ κατοικήσῃ ἐδῶ· ἐκεῖνοι δὲ, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουσι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν νέαν ταύτην ζωὴν, εἶνε γέροντες πλέον καὶ ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποθάνωσι.

— Καὶ ὅμως λείπει κάτι τι ἀκόμη, εἶπε μειδιῶσα ἡ Αὐγουστίνη.

— Τί;

— Μία ἐκκλησία.

— Ἄ! πόσον ἀξίζουσι ἐνίοτε αἱ γυναῖκες, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Κουρσὺ. Καὶ αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας, σὺ πρώτη ἐντὸς ὀλίγου θὰ θέσῃς τὸν θεμέλιον λίθον.

— ὦ! καί, εἶπε περιχαρῶς ἡ Αὐγουστίνη, καὶ θὰ ἰδῆτε πόσον θὰ χαρῆ ὁ ἐφημέριος τοῦ Haussois. Πόσον θὰ ἦνε ὠραῖον!

Ὁ κύριος Κουρσὺ, ἔμπλεως χαρᾶς, ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγόν του καὶ ἠσπᾶσθη αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον. Ἡλόγει μὲν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιοῦτου θαυματοῦ, τοιαύτης περικαλλοῦς νέας, ἀλλ' ἰδίως ἠσθάνετο ἀνεκλάλητον χαρὰν διὰ τὰς εὐγενεῖς διαθέσεις τοῦ ἀγγέλου τούτου, αἵτινες ἦσαν κατὰ πάντα σύμφωνοι μὲ τὰς ἰδικὰς του καὶ αἱ ὅποισι ἐπηύξανον τὸ θάρρος του πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ ἔργου.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας προσεκλήθη εἰς

Haussois εἰς τῶν καλλιτέρων ἐπιπλοποῶν τῶν Παρισίων, ὅστις ἀνεκαίνισεν τὰ ὑπάρχοντα ἐπιπλα καὶ κατεσκεύασεν νέα κομψότερα καὶ πολυτελέστερα. Οἱ τάπητες καὶ τὰ παραπετάσματα ἀντικατεστάθησαν διὰ νέων πλουσιωτέρων καὶ ὠραιωτέρων, οἱ δὲ τοῖχοι καὶ αἱ ὀροραὶ ἐκοσμήθησαν δι' ἐπιπλάστων ἀνθῶν καὶ γραφικῶν εἰκόνων. Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα ἀνεκαίνισθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου Κουρσὺ, ἣτις ἔλαμπεν ἐκ τῆς πολυτελείας καὶ τῶν λαμπρῶν κοσμημάτων.

Ἡ Αὐγουστίνη, βλέπουσα πάντα ταῦτα, ἠσθάνετο ἀνέκφραστον χαρὰν. Ὁ δὲ κύριος Κουρσὺ, χάριν ἀβροφροσύνης, δὲν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν σύζυγόν του ὅτι ἡ ἀνεκαίνισις αὐτῆς τῆς οἰκίας του ὑπερέβη τὰς προϋπολογισθείσας πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων κατὰ τριάκοντα εἰσέτι χιλιάδας.

Δ'

Τὸ δωμάτιον τῆς Λαύρας.

Μακρὰ τις δενδροστοιχία ἦγεν εἰς ἀπλὴν τινα ἀλλὰ μεγάλην οἰκίαν, τὸ ἐξωτερικὸν τῆς ὁποίας, καίτοι δὲν ἦτο κομψὸν καὶ καλῶς ἐπεξεργασμένον, ἐδίδεν εἰς αὐτὴν ὄψιν μεγαλοπρεπῆ. Γύρωθεν τῆς οἰκίας ταύτης ἠγειρέτο περίβολος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ὠραιότατος κήπος. Τὸ περπνὸν τοῦτο ἐνδιαίτημα ἦτο ἰδιοκτησία τοῦ Παύλου Βαρθιέ, συζύγου τῆς Λαύρας καὶ φίλης τῆς Αὐγουστίνης, εἰς τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου των κατῴκουν μετὰ τῆς σεβαστῆς κυρίας Λανγρέ, προμητόρος τῆς Λαύρας.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ ἀρχαία φίλη τῆς Αὐγουστίνης ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτήν. Ὅθεν, προσλαβοῦσα τὸν σύζυγόν της, μετέβη ἐπὶ τούτῳ περὶ εἰς Haussois. Ἡ θέα τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου κτιρίου κατεγοήτευσεν αὐτήν. Ὅτε δὲ ἡ Αὐγουστίνη εἶδεν εἰσερχομένην ἐν τῇ οἰκίᾳ της τὴν ἀρχαίαν της φίλην, πάραυτα ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ ἠσπᾶσθη αὐτὴν ἀδελφικῶς· εἶτα δὲ, ἀροῦ ἔχαιρέτισε τὸν Παῦλον καὶ εἰδοποίησε περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν τὸν κύριον Κουρσὺ, ἔλαβε κατ' ἰδίαν τὴν Λαύραν καὶ συνδιελέχθη μετ' αὐτῆς ἐπὶ πολὺ. Ἐξεμυστηρέυθη πρὸς αὐτὴν τὴν θέσιν της, τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς αὐτὴν ὁ σύζυγός της, τὰς καθημερινὰς ἀσχολίας των, τὴν τάξιν, ἣτις ἐπεκράτει εἰς τὸν οἶκόν της, καὶ τέλος ὡμολόγησεν αὐτῇ ὅτι ἦτο κατὰ πάντα εὐτυχῆς.

— Κύριε Βαρθιέ, εἶπεν ἀποταθεῖσα πρὸς τὸν Παῦλον, ὅστις ἴστατο μακρὰν αὐτῶν, θέλω νὰ γίνετε φίλος τοῦ συζύγου μου διὰ νὰ ἰσχυροποιηθῶσιν οἱ δεσμοὶ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀδόλου ἀγάπης, ἡ ὁποία μὲ συνδέει μετὰ τῆς συζύγου σας.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὁ Βενιαμὴν Κουρσὺ.

Ἦτο ἀπλούστατα ἐνδεδυμένος, ὡς ἀνθρώπος ἀσχολούμενος εἰς τὸ ἔργον του. Οὐχ ἦττον ἔχαιρέτισεν εὐγενῶς τὴν Λαύραν καὶ ἔθλιψε τρυφερῶς τὴν χεῖρα τοῦ Παύλου.

— Λοιπὸν, Λαύρα, εἶπε χαμηλοφώνως ἡ Αὐγουστίνη, πῶς σοὶ φαίνεται τὸ ὠραῖον μέγαρόν μου; Νομίζεις ὅτι ἐπραγματοποιήθησαν τὰ ὄνειρά μου;

— Βεβαίως· ὅπως καὶ ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι εἰς τὴν μικρὰν μου καλύβην, ἀπήντησεν ἡ σύζυγος τοῦ Παύλου.

— Ἄλλ' εἶπέ μοι, ἠλιπζέες ποτε ὅτι θὰ πραγματοποιηθῶσι τὰ ὄνειρά μου;

— Δὲν εἶχον περὶ τούτου οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν.

— Καὶ πῶς διέρχεσαι τὴν ἡμέραν σου;

— Ἐγείνα ἀληθῆς χωρική.

— Ἴσως κατ' ὄνομα μόνον. . .

— Καθόλου, κυρία. Ἐπισκέπτομαι καθ' ἡμέραν τοὺς σταύλους μου, συλλέγω τὰ αὐγά τῶν ὀρνίθων μου καὶ ἐπιμελοῦμαι τὰ περιστέρια μου, τὰ ἀνθη μου, τὰ δένδρα μου. Δὲν εἴμεθα ἐντελῶς πλούσιοι καὶ πρέπει νὰ φροντίζωμεν διὰ τὸ μέλλον, διὰ τὴν εὐτυχίαν μας. . . Ἄλλως τε πρέπει νὰ σκεπτόμεθα καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. . .

— Τί; μήπως ἔγινες τόσῳ ταχέως μήτηρ;

— Ἄ! ὄχι ἀκόμη.

— Ἡξεύρεις· ἐγὼ ἔγιναι πολὺ ταχέως.

— Σιώπη, Αὐγουστίνη. Ἀστειεύεσαι.

— Σοὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν· ἔχω περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν παιδιὰ. Ἐλθὲ νὰ τα ἰδῆς.

Καὶ ἔσυρεν αὐτὴν ἐκτὸς τῆς οἰκίας.

Ἡ Λαύρα ἔβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως ἅμα καὶ χαρᾶς, ὅτε εἶδε τὰ μικρὰ ἐκεῖνα τέκνα τῶν ἐργατῶν, ἀπλούστατα, ἀλλὰ καθαρῶς ἐνδεδυμένα, ἅτινα, καθήμενα πρὸ τῶν θυρῶν τῶν οἰκιῶν των καὶ ἔχοντα πρὸ αὐτῶν τὰ λίκνα τῶν μικροτέρων ἀδελφῶν των, ἐκίνουν αὐτὰ διὰ τῶν ποδῶν αὐτῶν καὶ ἔψαλλον διὰ φωνῆς κλαυθμηρᾶς τὸ ἐξῆς ἄσμα·

Ὁ Χριστὸς· ἡ Παναγία
Νὰ φυλᾷ τὰ παιδιὰ,
Γιὰ νὰ μοιάσουν τοῦ πατέρα
Νὰ δουλεύουν νύχτα μέρα

Εἰς τὸ θέαμα τοῦτο ἡ Λαύρα δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντίστη καὶ ἔτρεξεν ἐκτὸς ἐαυτῆς πρὸς τὸν κύριον Κουρσὺ.

— Εἴσθε ἀληθῆς ἀγγελος, κύριε Κουρσὺ, τῷ εἶπεν. Εἴσθε ὁ εὐτυχέστερος τῶν βασιλέων ἐντὸς τοῦ μικροῦ σου αὐτοῦ βασιλείου. Ἡ εὐτυχία σου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐτυχίας τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εἰς σὲ καὶ μόνον χρεωστοῦσιν αὐτήν.

— Εὐχαριστῶ, κυρία, εἶπεν ὁ Βενιαμὴν, εὐχαριστῶ. Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ ἐξακολουθῆτε ὑμεῖς καὶ ὁ σύζυγός σας νὰ δεικνύετε τὴν αὐτὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν καὶ ἀγάπην.

Ἡ Αὐγουστίνη ἠθέλησε νὰ κρατήσῃ παρ' αὐτῇ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὸ νεαρὸν ζεῦγος, ἀλλ' ἡ Λαύρα ἠρνήθη ἐπιμόνης, μὴ θέλουσα ν' ἀφήσῃ μόνην τὴν μάμμην της. Συνεφανήθη ἐπομένως ὥστε τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ Αὐγουστίνη μετὰ τοῦ συζύγου της νὰ μεταβῶσι πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς.

Ἐπιστρέψασα εἰς τὴν οἰκίαν της, ἡ Λαύρα ἦτο κατατεθελγμένη δι' ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσε.

— Παρετήρησε, ἤρώτησε τὸν σύζυγόν της, ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν ἐργατῶν φοροῦσιν ὁμοίωμορον ἐνδυμασίαν; Τοῦτο μοὶ ἐνθυμίζῃ τὴν ἐταιρίαν τῶν ἀδελφῶν Μορᾶθων. Ὅποια ἀπλότης, ὅποια ἀφέλεια καὶ συνάμα ὅποια καθαρὴ ἰσότης!

— Βεβαίως, αὐτὸς ὁ ἀπλούστατος ἀνθρώπος, τὸν ὅποιον ὀνομάζουσι Βενιαμὶν Κουρού, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος, κατώρθωσε τεραστία πράγματα. Τὸν ἠγάπησα ὅσον δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς καὶ πιστεύω ὅτι θὰ γίνωμεν φίλοι. Τί κῆρυμα! ἂν δὲν ἔκαμνε παιδιὰ!

Ἡ Λαύρα δὲν ἀπήντησεν. Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ συζύγου της ἐβύβισαν αὐτὴν εἰς βαθεῖς διαλογισμούς.

Οὐχ ἤττον, ὅτε ἡ Μαργῶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ ὅτι τὸ δεῖπνον ἦτο ἔτοιμον, ἠγέρθη καὶ, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της, μετέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐνθα ἀνέμενον αὐτοὺς ἡ κυρία Λαυγρέ, καθημένη ἐπὶ τινος μεγάλου ἀνακλίντρου, ἐνῶ παρὰ τοὺς πόδας της ἴστατο ἀγερώχως μεγάλη τις γαλῆ. Ὁ Παῦλος προσέφερεν εἰς τὴν γαλίαν τὸν βραχίονά του καὶ ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν της, εἶτα δέ, σύρων ζωηρῶς πρὸς αὐτὸν τὴν σύζυγόν του, ἠσπᾶσθη τὴν ἐπὶ τοῦ τραχήλου της κυματίζουσαν κόμην της.

— Ἄχ! Παῦλε! ἀνέκραξεν ἡ Λαύρα, ἐνώπιον τῆς μάμμης.

— Σὲ ἀγαπῶ ἐνώπιον τῆς μάμμης, ὅπως ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀγαπήτῃ μου Λαύρα. Σὲ ἀγαπῶ διὰ τὰ εὐγενῆ σου αἰσθήματα, διὰ τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας σου, καὶ ἔτι μᾶλλον σὲ ἀγαπῶ διὰ τὸ ἀπλοῦν τῆς ἐνδυμασίας σου· διότι στερεῖς τὸν ἑαυτὸν σου διὰ νὰ περιποιῆσαι καὶ ἀνακουφίσης τοὺς δυστυχεῖς πτωχοὺς.

Ὁ Παῦλος ἠγάπα καὶ ἐξετίμα μέγαν τὴν σύζυγόν του. Ὅτε δὲ εἶδε τὴν κυρίαν Κουρού ἐν ὄλῃ τῇ λαμπρότητι καὶ πολυτελείᾳ αὐτῆς, καὶ παρέβαλεν αὐτὴν πρὸς τὴν μετριόφρονα καὶ χαρίεσσαν σύζυγόν του, τότε πλέον ἠσθάνθη ὅτι ἔτι μᾶλλον ἠγάπα περιπαθῶς τὴν Λαύραν.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ Αὐγουστίνη ἐπεσκέφθη τὴν Λαύραν. Ἡ οἰκία αὐτῆς τῇ ἐφάνη πολὺ μικρὰ καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς ὑποφέρουσι νὰ ζῶσι διαρκῶς εἰς τοιαύτην μικρὰν κατοικίαν. Ἄλλ' εἰς ὅλας ταύτας τὰς ἐρωτήσεις της ἡ Λαύρα ἀπάντηα διὰ τῶν ἐξῆς: «Δὲν εἶμεθα πλούσιοι, φίλη μου». Ἡ Αὐγουστίνη συνεμερίζετο τὰς ἰδέας τῶν πλειστων γυναικῶν, καὶ ἰδίως τῶν κυριῶν τῶν Παρισίων, αἵτινες καταναλίσκουσιν ὀλόκληρον περιουσίαν εἰς διαφόρους φαντασιοπληξίας. Ἡ Λαύρα ὅμως δὲν ἠρέσκετο εἰς αὐτὰ· ἦτο γυνὴ φύσει οἰκονόμος καὶ προνοητικὴ· προέβλεπε πᾶν ὅτι ἔμελλε νὰ συμβῇ εἰς αὐτὴν καὶ ἐσκέπτετο ὅτι ἔμελλε ποτε νὰ γίνῃ μήτηρ. Καίτοι δὲ δὲν ἦτο πλουσία, οὐχ ἤττον πάντοτε προσεπάθει νὰ καθίστα εὐτυχεῖς καὶ τοὺς ἄλλους. Ἡ Αὐγουστίνη ἐγάλα ἀπὸ καρδίας, ἀκούουσα τὴν Λαύραν, λέγουσαν ὅτι ἐκ δέκα χιλιάδων φράγκων ἐτήσιον εἰσὸδημα, ἔμενον αὐτῇ καὶ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον. Δὲν ἐδύνατο δὲ

νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ φίλη της, ἡ ἀγαπῶσα ἄλλοτε τὸν χορὸν καὶ τὰς διασκεδάσεις, ἀπεφάσιεν ἀνευ λύπης νὰ ἐγκαθερθῆ διὰ παντὸς εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο, μόνη της εὐτυχίαν θεωροῦσα ν' ἀκούῃ τὸν ῥύακα φλοισβίζοντα καὶ νὰ βλέπῃ τὰ πρόβχτα βόσκοντα ἐπὶ τῶν χλοερῶν λειμῶνων.

Ὁ κύριος Κουρού ἠννόησε πάραυτα τὴν θέσιν τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ τὴν ἀκραν φιλοκαλίαν αὐτῆς. Ἐπεσκέφθη τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Παύλου, εἰς τὸ ὅποιον εἰργάζετο αὐτὸς οὗτος μετ' ὀλίγων ἐργατῶν, καὶ ἐθαύμασε τὴν ἀκραν καθαρότητα καὶ τάξιν· ἰδίως δὲ παρετήρησε τὰς δύο μικρὰς μηχανὰς τοῦ ἐργοστασίου του, ἐντὸς τῶν ὁποίων κατεργάζετο τὰς ὑέλους, καὶ συνεβούλευσε τὸν Πέτρον νὰ διαλύσῃ τὰς δύο ταύτας μηχανὰς καὶ νὰ κατασκευάσῃ μεγαλειτέραν, δυναμένην νὰ παράσῃ αὐτῷ περισσότερα κέρδη.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ γνωρίζω, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος θλιβερῶς. Ἄλλὰ διὰ νὰ φέρω εἰς πέρας ὅ,τι μοὶ προτείνετε, τοῦλάχιστον ἀπαιτοῦνται εἰκοσι χιλιάδες φράγκων.

— Καὶ τί εἶνε εἰκοσι χιλιάδες φράγκων ἀπέναντι τῶν ὄσων θὰ ὠφεληθῆτε κατόπιν; ἂν θέλετε, ἀγοράζω ἐγὼ τὸ ἐργοστάσιόν σας, ἢ σὰς δανείζω τὰ χρήματα ταῦτα ἐπὶ ὑποθήκῃ. Ἄλλὰ τὸ καλλίτερον εἶνε, προσέθηκε μειδιῶν, νὰ συνεταιρισθῶμεν ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους· ἂν, κατὰ δυστυχίαν, ἡ ἐπιχείρησις, τὴν ὁποίαν σὰς προτείνω, δὲν ἐπετύγχανεν, αἱ ζημίαι νὰ ἦνε εἰς βάρος μου· ἂν ὅμως ἐπετύγχανεν, νὰ μοὺ πληρώσητε τὸ ἡμισυ τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια θὰ προκαταβάλω, δηλαδὴ δέκα χιλιάδας φράγκων, ἀμέσως μετὰ τὰς πρώτας ἐπικερδεῖς εἰσπράξεις σας· διὰ δὲ τὰ λοιπὰ κατόπι συμφωνοῦμεν. Σκεφθῆτε καὶ ἔλθετε αὐριον εἰς Haussois νὰ συντάξωμεν καὶ συνοπογράψωμεν τὸ συμφωνητικόν.

— Ὅθὰ συμβουλεύθῃ καὶ τὴν σύζυγόν μου, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος.

Οὕτω δὲ συνομιλοῦντες, προὐχώρησαν πρὸς τὸ μέρος ἐνθα ἴσταντο ἡ Αὐγουστίνη καὶ ἡ Λαύρα, ἥτις ἐξεθείαζεν εἰς τὴν φίλην της τὸν ἀγροτικὸν βίον καὶ τὰς διαφόρους αὐτοῦ τέψεις· ἡ δὲ Αὐγουστίνη ἤκουε πάντα ταῦτα μειδιῶσα.

Ἐπὶ τέλους, τὰ δύο νεαρὰ ζεύγη ἀπεχωρίσθησαν.

— Πῶς σοὶ ἐφάνη λοιπὸν ὁ κύριος Βαρθιέ; ἠρώτησε καθ' ὁδὸν ὁ κύριος Κουρού τὴν σύζυγόν του.

— Δὲν ἤθελον νὰ ἤμην σύζυγος τοῦ κυρίου Παύλου, ἀπήντησεν ἡ Αὐγουστίνη.

— Τὸ λέγεις διὰ νὰ με κολακεύσῃς;

— Ὅχι, διόλου. Τί τὰ θέλεις, Βενιαμίν, δὲν μ' εὐχαριστεῖ καθόλου ὁ ἀγροτικὸς βίος καὶ θὰ ἔχανες τὸν καιρὸν σου ἂν ἐπεχειρεῖς νὰ μεταβάλλῃς τὴν ἰδέαν μου.

— Ἀπεναντίας. . . Τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὁ Παῦλος εἶνε εὐφύεστατος καὶ ἂν ἐπιτύχῃ μία ἐπιχείρησις, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπρότεινα, θὰ ὠφεληθῶμεν καὶ οἱ δύο πολλά.

— Ἐξαίρετα, φίλε μου. Χαίρω ὅτι θὰ κερδίξῃς περισσότερα διὰ νὰ ἐξοδεύω κ' ἐγὼ περισσότερα.

Ἐπεται συνέχεια.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΕΖ.

Ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ δύο σημαντικῶν ἐν ταύτῃ τῇ ἱστορίᾳ προσώπων, τὰ ὅποια ὁ ἀναγνώστης ἔχει ἀπολέσει ἀπὸ τὰς ὄψεις του.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ ὑπάρχει ἐν πρόσωπον ἢ μᾶλλον ὑπάρχουν δύο πρόσωπα, περὶ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ὁποίων ὁ ἀναγνώστης δικαιούται νὰ αἰτήσῃ παρ' ἡμῶν λόγον.

Μετὰ τῆς ταπεινοφροσύνης συγγραφῆς ἀρχαίου προλόγου, προθυμοποιούμεθα νὰ προλάβωμεν τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀναγνώστου, τῶν ὁποίων ἐννοοῦμεν πᾶσαν τὴν σπουδαιότητα.

Πρόκειται, κατὰ πρῶτον, περὶ ὑπερμεγέθους καλογήρου, μὲ παχσίας ὄφρες, μὲ ἐρυθρὰ καὶ σαρκώδη χεῖλη, μὲ πλατεῖας χεῖρας καὶ μὲ εὐρέα νῶτα, τοῦ ὁποίου ὁ λαιμός, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κατὰ τοσοῦτον βραχύνεται, καθ' ὅσον ἀναπτύσσονται τὸ στήθος καὶ αἱ παρειαὶ αὐτοῦ.

Πρόκειται δέ, κατὰ δεύτερον λόγον, περὶ ὑπερμεγέθους ἐπίσης ὄνου, τοῦ ὁποίου αἱ πλευραὶ προσλαμβάνουσι χάριεν σφαιρικὸν σχῆμα.

Ὁ μοναχὸς τείνει νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς μῦθιον, στηριζόμενον ἐπὶ δύο δοκῶν.

Ὁ δὲ ὄνος ὁμοιάζει ἤδη πρὸς κοιτίδα, στηριζομένη ἐπὶ τεσσάρων ἀτρακτῶν.

Ὁ μοναχὸς κατοικεῖ εἰς κελλίον τῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας Γενοβέφας, ἐν ᾧ ἐπιφοιτῶσι πᾶσαι αἱ ἐξ ὕψους χάριτες.

Ὁ ὄνος κατοικεῖ εἰς τὸν σταῦλον τῆς αὐτῆς Μονῆς, παραμένων πρὸ τοῦ διαρκῶς πλήρους χόρτου παχυνίου.

Ὁ πρῶτος ὀνομάζεται Γορανφλότος καὶ ὁ δεύτερος Πανοῦργος.

Ἀμφότεροι ἀπολαύουσι, τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, τῆς εὐδαιμονίας τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ὀνειρευθῶσιν ὄνος καὶ μοναχός. Οἱ λοιποὶ μοναχοὶ περιποιοῦνται τὸν συναδελφῶν των καὶ, ὡς αἱ θεότητες τρίτης τάξεως, αἵτινες περιποιοῦντο τὸν ἄετὸν τοῦ Διός, τὸν ταῶ τῆς Ἥρας καὶ τὰς περιστρεφὰς τῆς Ἀφροδίτης, καταγίνονται νὰ παχύνωσι τὸν Πανοῦργον, πρὸς τιμὴν τοῦ κυρίου του.

Τὸ μαγειρεῖον τοῦ μοναστηρίου καπνίζει διαρκῶς· ὁ οἶνος τῶν μᾶλλον περημισμένων ἀμπελώνων τῆς Βουργουνδίας ἀφρίζει ἐντὸς μεγίστων ποτηρίων.

Ἐὰν προσέλθῃ εἰς τὴν Μονήν, μετὰ μακρὰν πρὸς διάδοσιν τῆς πίστεως ὀδοπορίαν, ἱεραπόστολὸς τις ἢ μυστικὸς ἀπεσταλμένος τῆς Αὐτοῦ Ἀγιότητος τοῦ πάπα, φέρων σύγχωροχάρτια, δεικνύουσιν αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν Γορανφλότον, τὸ διπλοῦν τοῦτο ὑπόδειγμα τῆς κηρυττουμένης τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ στρατευομένης ἐκκλησίας, ὅστις χειρίζεται τὸν λόγον ὡς ὁ ἅγιος Λουκάς

Σ. Τ.

καὶ τὸ ξίφος ὡς ὁ ἅγιος Παῦλος· δεικνύουσι τὸν Γορανφλότον ἐν ὄλῃ τῇ δόξῃ του, δηλὰ δὴ ἐν συμποσίῳ. Ἐποιήσαντο τοξοειδῆ ἐντομὴν εἰς τινα τράπεζαν διὰ τὴν ἱερὰν γαστέρα τοῦ Γορανφλότου καὶ καταλαμβάνονται ὑπὸ εὐγενοῦς ὑπερηφανείας, δεικνύοντες πρὸς τὸν ἅγιον ὀδοιπόρον, ὅτι ὁ Γορανφλότος καταπίνει ὀκτώ μερίδας τὰς ὁποίας καταβιβρώσκουσιν οἱ μᾶλλον ἀδηφάγοι τῶν μοναχῶν.

Ἄφου δ' ὁ ὀδοιπόρος ἴδῃ εὐσεβῶς τοῦτο τὸ θαῦμα :

— Ὅποια θαυμασιὰ φύσις! λέγει ὁ ἡγούμενος, συνενῶν τὰς χεῖρας καὶ ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν· ὁ ἀδελφὸς Γορανφλότος ἀγαπᾷ τὴν τράπεζαν καὶ καλλιεργεῖ τὰς τέχνας· βλέπετε πῶς τρώγει! Ἄ! ἐὰν ἠκούετε τὴν ὀμιλίαν, τὴν ὁποίαν ἐξεφώνησε νύκτα τινά, προσφερόμενος ν' ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν θρίαμβον τῆς πίστεως! Τὸ στόμα του λαλεῖ ὡς τὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ καταπίνει ὡς τὸ τοῦ Γορανφλότου.

Οὐχ ἦττον, ἐνόησε, ἐνώπιον τοῦ πλήθους τῶν ὀρεκτικῶν ἐδεσμάτων, νέφος μελαγχολίας σκοτίζει τὸ μέτωπον τοῦ Γορανφλότου.

Τότε, διαφημίζεται, ὅτι ὁ ἄξιος μοναχὸς διατελεῖ ἐν ἐκστάσει ὡς ὁ ἅγιος Φραγκίσκος ἢ ἐν λιποθυμίᾳ ὡς ἡ ἁγία Θηρεσία, ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν θαυμασμός διπλασιάζεται.

Δὲν εἶναι πλέον μοναχός, ἀλλ' ἅγιος, δὲν εἶναι ἅγιος, ἀλλ' ἡμίθεος· τινὲς δὲ μάλιστα προβαίνουν μέχρι τοῦ σημείου νὰ βεβαιώσιν, ὅτι εἶναι πλήρης Θεός.

— Σούτ! ψιθυρίζουσι, μὴ ταράττωμεν τὴν ἔκστασιν τοῦ ἀδελφοῦ Γορανφλότου. Ἀπομακρύνονται δὲ μετὰ σεβασμοῦ.

Μόνος ὁ ἡγούμενος παραμένει, ἅμα δ' ὡς ὁ ἀδελφὸς Γορανφλότος δώση σημεῖόν τι ζωῆς, πλησιάζει αὐτόν, λαμβάνει τὴν χεῖρά του μετὰ στοργῆς καὶ τὸν ἐρωτᾷ μετὰ σεβασμοῦ. Ὁ Γορανφλότος ἐγείρει τὴν κεφαλὴν καὶ ἀτενίζει τὸν ἡγούμενον μὲ ὀφθαλμοὺς βλακώδεις.

Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον.

— Τί ἐκάμνετε, ἀξίε ἀδελφέ μου; ἐρωτᾷ ὁ ἡγούμενος.

— Ἐγὼ; λέγει ὁ Γορανφλότος.

— Ναί, ὑμεῖς· κἀτι ἐκάμνετε.

— Ναί, πάτερ· συνέθετον μίαν ὀμιλίαν.

— Τοῦ εἶδους ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἀπηγγεῖλατε τὴν νύκτα τῆς ἁγίας Ἐνώσεως;

Ἐπὶ τῆς τῆς λέγουσι περὶ ἐκείνης τῆς ὀμιλίας, ὁ Γορανφλότος θρηνεῖ διὰ τὴν πλειψίαν του.

— Ναί, λέγει μετὰ στεναγμοῦ, τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Ἄ! τί κρίμα, ὅτι δὲ τὴν ἐγραψα!

— Ἄνῃρ ὁποῖος ὑμεῖς ἔχει ἀνάγκην νὰ γράψῃ, ἀγαπητὴ ἀδελφέ; Ὁχι, ὀμιλεῖ ἐξ ἐμπνεύσεως, ἀνοίγει τὸ στόμα καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ρεεῖ ἀπὸ τὰ χεῖλη του.

— Πιστεύετε; λέγει ὁ Γορανφλότος.

— Εὐτυχὴς ὁ ἀμφιβάλλων, ἀποκρίνεται ὁ ἡγούμενος.

Ὁ Γορανφλότος ἐνόησε, ἐνωῶν τὰς ἐκ

τῆς θέσεώς του ὑποχρεώσεις καὶ δεδεδεσμένους ἐκ τῶν προηγουμένων του, μελετᾷ ὀμιλίαν τινά.

Ἄλλοτε, μετὰ τὸ γεῦμα του ἢ ἐν μέσῳ τῆς ἐκστασεώς του, ἐγείρεται, ὡς ὠθούμενος ὑπὸ ἀόρατου χειρὸς, μεταβαίνει εἰς τὸν σταῦλον καὶ ποιεῖται μυρίας θωπείας πρὸς τὸν Πανοῦργον.

Κατὰ δὲ τὰς ἐκδρομάς του ταύτας, ὁ ἡγούμενος καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρες τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Μονῆς συνοδεύουσι συνήθως αὐτόν, ἀμιλλώμενοι τίς μᾶλλον νὰ περιποιηθῇ τὸν Πανοῦργον. Οὗτος προσφέρει αὐτῷ πλακούντας, ἐκεῖνος διπυρίτας καὶ ἕτερος μακαρόνια, ὡς ἄλλοτε οἱ βουλόμενοι νὰ ἐπισύρῳσιν ἐφ' ἐξυτοῦς τὴν εὐμένειαν τοῦ Πλούτωνος προσέφερον πλακούντας εἰς τὸν Κέρβερον.

Ὁ Πανοῦργος, ὅστις οὔτε ὑπὸ ἐκστάσεως καταλαμβάνεται, οὔτε ὀμιλίας μελετᾷ, ἀλλὰ μόνον ἔργον ἔχει νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν φήμην του ὡς πείσιμος, ὀκνηροῦ καὶ λάγνου, δέχεται ἀφελῶς τὰς θωπείας, θεωρῶν ἐξυτὸν τὸν εὐτυχέστερον τῶν ὄντων.

Ὁ ἡγούμενος ἀτενίζει αὐτὸν μετὰ στοργῆς.

— Ἀφελῆς καὶ πρόος, λέγει, αὐταὶ εἶναι αἱ ἀρεταὶ τῶν ἰσχυρῶν.

Ὁ Γορανφλότος ἔμαθεν, ὅτι τὸ ναὶ λέγεται λατινιστὶ ἴτα, τοῦτο δ' ἐξυπηρετεῖ αὐτόν θαυμασίως, διότι εἰς πᾶν ὅ,τι λέγεται αὐτῷ ἀποκρίνεται ἴτα μετὰ βλακώδους ὕφους, τὸ ὁποῖον πάντοτε προξενεῖ ἐντύπωσιν.

Ὁ ἡγούμενος, ἐνθαρρυνόμενος ὑπὸ τῆς διαρκούς ταύτης καταφάσεως, λέγει αὐτῷ ἐνόησε :

— Ἐργάζεσθε πολὺ, ἀγαπητὴ ἀδελφέ, καὶ γίνεσθε μελαγχολικός.

Ὁ Γορανφλότος ἀποκρίνεται πρὸς τὸν κύριον Ἰωσήφ Φουλῶν, ὡς ἀποκρίνεται ἐνόησε ὁ Σχικῶ πρὸς τὸν Ἑρρίκον Γ'.

— Τίς οἶδεν;

— Ἴσως τὰ ἐδέσματα ἡμῶν εἶναι ὀλίγον χονδροειδῆ, προσθέτει ὁ ἡγούμενος. Ἐπιθυμεῖτε ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸν ἀδελφὸν μάγειρον; Τὸ ἤξευρετε, ἀγαπητὴ ἀδελφέ: *Quaedam saturationes minus succedunt.*

— Ἴτα, ἀποκρίνεται ἀμεταβλήτως ὁ Γορανφλότος, διπλασιάζων τὴν πρὸς τὸν ὄνον στοργὴν του.

— Πολὺ θωπεύετε τὸν Πανοῦργόν σας, ἀδελφέ μου, λέγει ὁ ἡγούμενος· μήπως πάλιν καταλαμβάνεσθε ὑπὸ τῆς μανίας τῶν περιηγήσεων;

— Ὄ! ἀποκρίνεται ὁ Γορανφλότος μετὰ στεναγμοῦ.

Αὕτη ἡ ἀνάμνησις βασανίζει τὸν Γορανφλότον. Εἶχε μὲν θεωρήσει, κατ' ἀρχάς, τὴν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου ἀπομάκρυνσίν του ὡς μέγιστον δυστύχημα, πλὴν, ἐν τῇ ἐξορίᾳ, εἶχεν ἀνακαλύψει ἀπείρους καὶ ἀγνώστους ἀγαλλιᾶσεις, τῶν ὁποίων πηγὴ εἶναι ἡ ἐλευθερία.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐδαιμονίας του, εἰς σκώληξ κεντᾷ τὴν καρδίαν του, ὁ πόθος τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθερίας μετὰ τοῦ

Σχικῶ, τοῦ φαίδρου συνδαιτυμόνος, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ γινώσκῃ τὸν λόγον τῆς ἀγάπης του, ἴσως διότι ἐνόησε τὸν ἐκτύπα.

— Φεῦ! εἶπε δειλῶς νεαρὸς ἀδελφός, ὅστις εἶχε παρατηρήσει τὰς μεταβολὰς τῆς φυσιογνωμίας τοῦ μοναχοῦ, νομίζω, ὅτι ἔχετε δίκαιον, ἀξίε ἡγούμενε, ἡ διαμονὴ ἐν τῷ μοναστηρίῳ κουράζει τὸν σεβάσμιον πατέρα.

— Ὁχι ἀκριβῶς, εἶπεν ὁ Γορανφλότος· αἰσθάνομαι ὅμως, ὅτι ἐγεννήθην διὰ τὸν ἐνεργὸν βίον, διὰ τὴν πολιτικὴν τῶν ὁδῶν, διὰ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰς τριόδους.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Γορανφλότου, ταῦτα λέγοντος, ζωογονοῦνται· ἐνθυμεῖται τὰς ὀμιλίαις τοῦ Σχικῶ, τὸν οἶνον τοῦ Κλαυδίου Βονομέτου καὶ τὸ ἐστιατήριον τοῦ Κέρατος τῆς Ἀσθονίας.

Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς Ἐνώσεως ἡ μᾶλλον ἀπὸ τῆς πρωῆς τῆς ἐπιούσης, καθ' ἣν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον, δὲν εἶχεν ἀφεθῆ πλέον νὰ ἐξέλθῃ, διότι, ἀφ' οὗ ὁ βασιλεὺς ἐγένετο ἀρχηγὸς τῆς Ἐνώσεως, οἱ ἐνωτικὸι ἐδιπλασίασαν τὴν φρόνησίν των.

Ὁ Γορανφλότος ἦτο τόσο ἀπλοῦς, ὥστε δὲν ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς θέσεώς του, ὅπως ἐξέληθ.

Τῷ εἶπον :

— Ἀδελφέ, ἀπαγορεύεται ἡ ἐξοδος, καὶ δὲν ἐξῆλθε.

Δὲν ὑπώπτεον τὴν ἐνδόμυχον φλόγα, ἥτις καθίστα αὐτῷ ἀνιάραν τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ μοναστηρίου.

Ἄλλ' ὁ ἡγούμενος, βλέπων αὐξοῦσαν τὴν μελαγχολίαν του, εἶπεν αὐτῷ πρωτὰν τινά :

— Ἀγαπητότατε ἀδελφέ, δὲν ἀρμόζει νὰ καταπολεμηθῇ τὴν κλίσιν του· ἡ ὑμετέρα κλίσις εἶναι νὰ μάχεσθε ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· ὑπάγετε, λοιπόν, νὰ ἐκπληρώσητε τὴν ἀποστολήν, τὴν ὁποίαν ἀνέθετο ὑμῖν ὁ Κύριος· πλὴν ἐπαγρυπνεῖτε ἐπὶ τῆς πολυτίμου ζωῆς σας καὶ ἐπιστρέψατε διὰ τὴν ἐπίσημον ἡμέραν.

— Τίνα ἐπίσημον ἡμέραν; ἠρώτησεν ὁ Γορανφλότος, ἐξάλλος ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Τῆς ἐορτῆς τῆς Μετουσίωσης.

— Ἴτα! εἶπεν ὁ μοναχὸς μὲ ὕφος ἐμβαθοῦς ἀντιλήψεως· ἀλλὰ, προσέθετο, ὅπως ἐμπνευσθῶ χριστιανικῶς διὰ τῆς ἐλεημοσύνης, δώσατέ μοι ὀλίγα χρήματα.

Ὁ ἡγούμενος ἔσπευσε καὶ ἔφερε βαρὺ βάλαντιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Γορανφλότος ἐβύθισε τὴν πλατεῖαν χεῖρά του.

— Θὰ ἴδῃτε τί θὰ εἰσχομίσω εἰς τὴν Μονήν, εἶπεν, ἐνῶ εἰσῆγεν εἰς τὸ εὐρὺ θυλάκιον τοῦ ράσου του ὅσα χρήματα εἶχε λάβει ἐκ τοῦ βάλαντιου.

— Ἐχετε ἔτοιμον τὸ θέμα τῶν ὀμιλιῶν σας, ἀγαπητότατε ἀδελφέ; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγούμενος.

— Βεβαίως.

— Ἐμπιστεύθητε αὐτὸ εἰς ἐμέ.

— Εὐχριστῶς, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς μόνον.

Ὁ ἡγούμενος ἐπλησίασε τὸν Γορανφλότον καὶ κατέβαλε πᾶσαν προσοχήν.

— Ἀκούατε.

— Ἀκούω.

— Ἡ κτυπῶσα τὸν σίτον μᾶστιξ κτυπᾷ ἐαυτήν, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Ὡ! ἐξαίρετον! ὦ! ἐξοχόν! ἀνεφώνησεν ὁ ἠγούμενος.

Οἱ δὲ περιστῶτες, συμμετέχοντες ἐξ ἐμπιστοσύνης, τοῦ ἐθνουσιασμοῦ τοῦ κυρίου Ἰωσήφ Φουλῶν, ἐπανέλαβον:

— Ἐξαίρετον! ἐξοχόν!

— Καὶ τώρα, πάτερ μου, εἶμαι ἐλεύθερος; ἠρώτησε ταπεινοφρόνως ὁ Γορανφλότος.

— Ναί, τέκνον μου, ἀνέκραξεν ὁ σεβάσιμος ἠγούμενος, ὑπάγετε, πορεύθητε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Ὁ Γορανφλότος διέταξε καὶ ἐπέσαξαν τὸν Πανοῦργον, διεσκέλισεν αὐτὸν τῇ βοήθειᾳ δύο ρωμαλέων μοναχῶν καὶ ἐξῆλθε τοῦ μοναστηρίου περὶ τὴν ἐβδόμην ἐσπερινὴν ὥραν.

Ἦτο αὕτῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἐκ τοῦ Μεριδὸρ ἐλεύσεως τοῦ Σαίν-Λύκ, καθ' ἣν αἱ ἐκ τῆς Ἀνδεγαυίτζ ἀφικόμεναι εἰδήσεις εἶχον συγκινήσει τοὺς Παρισίους.

Ὁ Γορανφλότος, ἀφοῦ ἐβάδισεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, εἶχε στραφῆ δεξιὰ καὶ εἶχεν ὑπερβῆ τοὺς Ἰακωβίνους, ὅτε ὁ Πανοῦργος ἀνεσκίρτησε, διότι ἰσχυρὰ χεὶρ εἶχε βαρύνει ἐπὶ τῶν νώτων του.

— Τίς εἶ; ἐφώνησεν ὁ Γορανφλότος πεφοβισμένος.

— Φίλος, ἀπήντησε φωνή, τὴν ὁποίαν ὁ μοναχὸς ἐνόμισεν, ὅτι ἀνεγνώρισεν.

Ὁ Γορανφλότος ἐπεθύμει νὰ στραφῆ, ἀλλ' ὡς αἱ ναυτικοί, οὔτινες, ὁσάκις ἐπιβῶσι πλοίου, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ συνηθίσωσιν ἐκ νέου τοὺς πόδας των εἰς τὸν σάλον, ὁμοίως ὁ Γορανφλότος, ὁσάκις ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ ὄνου του, εἶχεν ἀνάγκην χρόνου, ὅπως ἀνεύρη τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του.

— Τί ζητεῖτε; εἶπεν.

— Εὐχρεστεῖσθε, σεβάσιμε ἀδελφέ μου, ἀπήντησεν ἡ φωνή, νὰ μ' ὑποδείξητε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Κέρας τῆς Ἀφθορίας;

— Διᾶβوله! εἶπεν ὁ Γορανφλότος ἐν ἀνεκφράστῳ χαρᾷ, εἶναι αὐτότατος ὁ κύριος Σχικῶ.

— Ἀκριβῶς, ἀπεκρίθη ὁ Γασκόνας, ἠρχόμεν νὰ σας ζητήσω εἰς τὸ μοναστήριον, φίλτατέ μοι ἀδελφέ, ὅτε σας εἶδον ἐξερχόμενον σας ἠκολούθησα ὀλίγον ἐκ φόβου μήπως κινδυνεύσω, ἐὰν σας ὀμίλουν· τώρα ὁμως, ὅτε εἶμεθα μόνοι, ἰδοῦ με· καλὴν ἡμέραν, ρασοφόρε· καλέ, πῶς ἔγινες τόσον ἰσχνός!

— Καὶ σεῖς, κύριε Σχικῶ, ἐπαχύνατε λόγον τιμῆς.

— Νομίζω, ὅτι κολακευόμεθα ἀμοιχίως.

— Ἀλλὰ τί ἔχετε, κύριε Σχικῶ; εἶπεν ὁ μοναχὸς φαίνεσθε ἐντελῶς φορτωμένος.

— Εἶναι ἐν τεμάχιον δορκάδος, τὸ ὁποῖον ἐκλεψα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος· θὰ τὸ ψήσωμεν.

— Φίλτατε κύριε Σχικῶ! ἀνέκραξεν ὁ μοναχός· καὶ ὑπὸ τὸν ἄλλον βραχίονα;

— Εἶναι φιάλη οἴνου τῆς Κύπρου, σταλέντος ὑπὸ τινος βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα μου.

— Ἄς ἴδωμεν, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Αὐτὸ εἶναι ἰδικόν μου κρασί· τὸ ἀγαπῶ πολὺ, εἶπεν ὁ Σχικῶ.

— Ὡ! ὦ! ἀνέκραξεν ὁ Γορανφλότος, βλέπων τὸ φαγητὸν καὶ τὸ ποτόν.

Ἐν δὲ τῇ χαρᾷ του, ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ μὲ φωνήν, ἣτις ἐκλόνησε τὰς ὑέλους τῶν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ οἰκιῶν—ἐνῶ ὁ Πανοῦργος συνώδευε τὸ ἄσμα του δι' ὀγκηθμῶν—ἐψαλε τοὺς ἐπομένους στίχους:

Τῆς μουσικῆς τὰ θέληγτρα
Μόνον κάνεις τ' ἀκούει.
Καὶ τῶν ἀνθέων ἡ ὄσμη
Τὸ σῶμα δὲν παχύνει.
Εἶναι τὸ βλέμμα εὐάρεστο
Τοῦ οὐρανοῦ ὁ θόλος.
Πλὴν τὸ κρασί καὶ πιάνεται,
Μυρίζει καὶ ροφιέται.
Ὡστε τί βγαίνει μουσική
Καὶ οὐρανὸς καὶ ἀθή
Ἐμπρὸς εἰς τὸ ποτήρι σου
Τὸ καλογεμισμένο!

Νῦν τὸ πρῶτον ὁ Γορανφλότος ἦδεν ἀπὸ ἐνὸς περιήτου μηνός.

ΕΠ'

Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς δύο φίλους νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ καπηλεῖον τοῦ Κέρατος τῆς Ἀφθορίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Σχικῶ, ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἡμέτεροι ἀνχνῶσται, δὲν ὠδήγηε τὸν μοναχὸν εἰμὴ μὲ προθέσεις, τῶν ὁποίων οὗτος οὐδαμῶς ὑπώπτειε τὴν σπουδαιότητα, καὶ ἄς ἐπανέλθωμεν πρὸς τὸν Μονσορώ, ὅστις ἐπὶ φορείου διευθύνεται πρὸς τοὺς Παρισίους, καὶ πρὸς τὸν Βουσό, ὅστις ἀπῆλθε τῆς Ἀγγέρας, ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδόν.

Οὐ μόνον δὲν εἶνε δύσκολον εἰς ἐρίπτον ἄνδρα νὰ φθάσῃ πεζούς, ἀλλὰ μάλιστα οὗτος διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ὑπερβῆ αὐτούς.

Τοῦτο συνέβη εἰς τὸν Βουσό.

Ἦτο τέλος Μαΐου καὶ ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικός, ἰδίως περὶ τὴν μεσημβρίαν. Ἐνεκα τούτου, ὁ Μονσορώ διέταξε νὰ σταθμεύσωσιν ἐντὸς μικροῦ δάσους, τὸ ὁποῖον συνήνητησεν καθ' ὁδόν ἐπιθυμῶν δὲ νὰ γνωσθῇ ὅσον δυνατὸν βραδύτερον ἢ ἀναχώρησις του ὑπὸ τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού, ἐπηγγύησεν, ὅπως πάντες οἱ ἄνδρες τῆς ἀκολουθίας του παραμένωσι μεθ' ἐαυτοῦ εἰς τὸ δάσος, ὅπου καὶ προυργεμάτισαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ὁ Βουσό διῆλθεν.

Οὗτος ὁμως καθ' ὅσον προύχρει ἠρώτα ἐὰν ἐθεάθησεν ἀκολουθίαν ἐρίππων καὶ φορεῖον, κρατούμενον ὑπὸ χωρικῶν.

Μέχρι τοῦ χωρίου Δυρτάλ εἶχε λάβει θετικὰς καὶ εὐχαρίστους πληροφορίες.

Ἐπεται συνέχεια.

Διμλ.

ΑΔΑΜΑΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ γαλλοῦ Alphonse Karr].

Διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸν εἰσερχόμενον εἰς τὴν κοινωνίαν μετὰ ψυχῆς καὶ αἰσθήσεων παρθένων, ὑπάρχουσι παγίδες, ἐν αἷς καλὸν εἶναι νὰ πέσῃ, πλάσαι, ἐνθα εἶναι ἀξιέπαινον νὰ καταθραυσθῇ, ὄνειρο-

πολήσεις, χίμαιραι, ἄς εἶναι εὐγενὲς νὰ ποθῆ τις. Ὑπάρχει τοιαύτη τις παραφροσύνη, τοιαύτη εὐθήεια, αἵτινες προηγουμέναι τῆς σπατάλης τοῦ χυμοῦ, ὃν πρέπει νὰ ἔχη τις ἐν τῇ νεότητι, καίπερ ἀπειλούμενος νὰ ἐκληφθῇ ἀληθῶς ἄνθρωπος ψυχρὸς καὶ ἀναίσθητος.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκεῖνοι, οὔτινες διῆλθον τὸ πρῶτον ἡμῖς τοῦ ἐαυτῶν βίου, ἀφικνούμενοι εἰς ταύτην τὴν ἐποχὴν, ἐν ἣ ἐξαντλεῖται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιτετραμμένων αἰσθήσεων, καὶ βλέποντες ὅτι θὰ ἀναμασήσωσιν αὐθις τὴν αὐτὴν ζωὴν, ἀλλ' ἄνευ οὐσίας τοῦ λοιποῦ, εἴτε διότι ἡ οὐσία αὕτη ἀπεροφήθη, εἴτε διότι ὁ οὐρανίσκος ἀπώλεσε τὴν λεπτότητα αὐτοῦ· οὗτοι, ἀναπολοῦντες πικρῶς τὰς ἐαυτῶν ἐλπίδας, τοὺς πόθους καὶ τὰς ὀνειροπολήσεις, φρονοῦσιν ὅτι δύναται νὰ γελάσωσι διὰ τοὺς νεωτέρους, ἐπειδὴ οὗτοι πιστεύουσιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὀνειρῶν των καὶ νομίζουσιν ὅτι πᾶσα ἀνάγκη, ἣν ὁ Θεὸς ἔδωκε τῷ ἄνθρωπῳ, περικλείει ἐν ἐαυτῇ καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἐν τῷ πρώτῳ σταδίῳ τῆς νεότητος παρασύρεται τις ἐν τῇ κατωφερείᾳ ἀκαταμαχῆτως, ἀλλ' ἐν κατωφερείᾳ τερπνῇ, ἐν μέσῳ χλοερῶν καὶ συσκίων ὀχθῶν· ἡ αὖρα εἶναι εὐωδιασμένη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ χλόῃ ἐσπαρμένων ἀνθέων καὶ τὰ πτηνὰ ἄδουσιν ἐν ταῖς ὄχθαις ταῖς καταφύτοις ὑπὸ λύγων. Οἱ προηγηθέντες ἡμῶν, οὗς ἀπώλεσαμεν ἤδη ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ὀρασεως, δὲν εὐρίσκουσι πλέον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν εἰμὴ χόρτον κίτρινον καὶ πευροπυλμῆνον καὶ ὀδύουσι παρ' ὕδωρ δυσῶδες καὶ σχεδὸν στάσιμον, χωρὶς ποτε νὰ δύνωνται νὰ ἐπανακάμψωσιν ὀπίσω. Ὁφείλουσι διὰ τοῦτο νὰ κραζῶσι πρὸς ἡμᾶς διὰ φωνῆς πενητίμου:

— Μὴ παραδιδεσθε εἰς τὴν ἡδονὴν, τὴν θέλγουσαν τὰς αἰσθήσεις σας· εἶναι ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, εἶναι φαντασμαγορία· μετ' ὀλίγον θὰ θελήσητε νὰ ἀναπνεύσητε τὸ ἄρωμα ἄνθους ἢ νὰ ἀκούσητε τὸ ἀρξαμένον ἄσμα πτηνοῦ· φεῦ! τὸ ἄνθος καὶ τὸ πτηνὸν θέλουσιν ἐξαφανισθῆ.

Οὐχί, δὲν ὀφείλουσι νὰ φωνήσωσιν οὕτως· δὲν εἶναι, ὡς φρονοῦσιν, ἡ ὄχθη, ἡ ἀλλάσσουσα μορφήν, δὲν εἶναι τὸ πτηνόν, ὅπερ ἐφρονεῖται· δὲν εἶναι τὸ ἄνθος, ὅπερ ἐμαράνθη· οὗτοι μόνον παρῆλθον. Τὸ ἄρωμα τοῦ ἄνθους, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἄσματος τοῦ πτηνοῦ εἶναι ὀπισθὶ αὐτῶν, εἶναι παρ' ὑμῖν· κατόπι δὲ ὑμῶν ἄλλοι ἄνθρωποι θὰ ἀπολαύσωσιν αὐτῶν ἐπὶ στιγμὴν, οὔτινες καὶ αὐτοὶ θέλουσι παρέλθει λυπούμενοι ἐπὶ τῇ στερήσει αὐτῶν. Τίς ἡδύνατο νὰ ἴδῃ μετ' εὐχαριστήσεως ἄνεμον πρωτῶς διασειόντα τὸ ἄνθος τῆς ἀμυγδαλῆς, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι οἱ καρποὶ θὰ ὀριμάσωσιν ἐνωρίτερον; Εἶναι ποτε καλὸν πρᾶγμα οἱ καρποὶ οἱ πρώτοι;

Πρὸ τίνος χρόνου, μεταξὺ φίλων, ἀνῆρ τριακοντούτης παρεπονέτο κατὰ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς νεκρᾶς ἡλικίας καὶ ἠύρισκον ἀνοήτους καὶ γελοίους ἐν γένει τοὺς εἰκουσάτερος νέους τῆς σήμερον· ἐ-

πειδή δὲ ἤρξατο μακρὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζητήσεως, ἡ οικοδέσποινα ὑπέλαβε πνευματωδέστατα :

— Ὅθ' ἄς εἶπω ἀκριβῶς ἀπὸ πότε οἱ εἰκοσαετῆς ἄς φκίνονται τόσον γελοῖοι· ἀκριβῶς ἀπ' ὅτου οἱ τριακοντούτεις τῆς σήμερον δὲν εἶναι πλέον εἰκοσαετῆς.

Οὕτως οὐδέποτε θέλομεν θεωρήσει γελοῖα τὰ σχέδια, ἅτινα συνελαμβάνοντο θεινὴν τινα ἐσπέραν ἐν μικρᾷ αἰθούσῃ παρὰ κῆπον δροσερόν, ἐν τινὶ ὁδῷ τῆς Ἰγ-γυβίλλης ὑπεράνω τῆς Ἄβρης.

— Πρὸς τί μας χρησιμεύουσι τὰ πλούτη; ἔλεγε μετὰ ζωηρότητος ὁ Θεόδωρος· τί ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ ὁ χρυσὸς εἰς τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν; τί ἠδύνατο τὸ εὐτελὲς τοῦτο μέταλλον νὰ ἀρχιρέσῃ ἐκ τῆς εὐτυχίας ἡμῶν; Ὁ ἔρω· ἡμῶν δὲν θὰ ἀναπληροῦ πάσας τὰς ἐλλείψεις; Ὅθ' ἴωμεν, ἐγὼ καὶ ἡ Ἄννα, ἐν ἀχρυσάκεπῃ καλύβῃ εὐτυχέστεροι ἢ ἐν μεγάροις ὑπὸ χρυσᾷ φατνώματι· ὁ ἄστος, προτὸν τῆς ἐργασίας μου, θὰ ἦναι δι' αὐτὴν οὐρανία ἀμβροσία.

Ἡ Ἄννα ἀπήντησεν εἰς ταῦτα διὰ τρυφεροῦ βλέμματος· ὁ Θεόδωρος τῇ ἐφάνετο λίαν εὐγλωττος· εἶχεν ἐπαναλάβει ὑψηλοφώνως πᾶν ὅ, τι ἡ καρδία τῆς ὠραίας νεανίδος πλέον ἢ ἀπαξ τῷ εἶχεν ὑποτονθορούσει.

Τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς συναναστροφῆς ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ὅπως ἀποκρύψῃ τὸ μεδίαμά του· ἦτο ἀνὴρ ἐξηκοντούτης περιπού, φυσιογνωμίας γλυκείας καὶ χαριέστου.

— Τέκνα μου, εἶπεν, ἠδυνάμην νὰ σας ἀναφέρω ἀρκετὰ πράγματα, ἅτινα νὰ σας χρησιμεύουσιν ὅπως ἐπαναλάβητε αὐτὰ ἀνωφελῶς εἰς τὰ τέκνα σας ὅταν θὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν εἰκοσιν ἐτῶν, διότι τότε μόνον θὰ δυνηθῆτε νὰ τὰ πιστεύσητε καὶ κατανοήσητε. Τοῦτο μόνον γινώσκετε, ὅτι ἀγαπῶ τὴν Ἄνναν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο. Καὶ ὁ Θεόδωρος ὀφείλει νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν εἰλικρινεῖαν τῆς φιλίας μου· καὶ ὅμως δὲν θὰ δώσω τὴν Ἄνναν εἰς τὸν Θεόδωρον πρὸ τῆς ἐπανάδοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ταξειδίου, ὅπερ ἐνετάλλῃ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου του νὰ ἐπιχειρήσῃ χάριν ἐμπορίου.

Τῷ ὄντι, ἕνεκα τοῦ ταξειδίου τούτου ὁ Θεόδωρος ἤυρε τὴν περίστασιν ὅπως ἀποδείξῃ τὴν περιφρόνησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν πλοῦτον.

Ὁ πατὴρ τῆς Ἄννης διετέλεσεν ἀκαμπτος. Οἱ δύο νέοι ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ γέροντος, καὶ ὁ Θεόδωρος ἐπεβίβασθη πρὸς ἀπόπλουν.

— Ὑγίαίνε, Θεόδωρέ μου, εἶπεν ἡ Ἄννα· ἀδιακόπως θὰ προσεύχωμαι ὑπὲρ σοῦ οὐχὶ ἵνα ἐπανέλθῃς πλοῦσιος, ἀλλ' ἵνα ἐπιστρέψῃς σταθερός.

Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τοῦ πλοῦ ὁ Θεόδωρος ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκεφθῇ τοὺς τόσον δι' αὐτὸν εὐτυχεῖς τόπους, οὓς ἔμελλε νὰ ἴδῃ· τὴν Ἀνατολὴν! Διέβλεπεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀσιατικὴν ἐκείνην πολυτέλειαν, περὶ τῆς ὁποίας τοσαῦτα ἤκουσε νὰ λέγωνται. Ἐνόμιζεν ὅτι ἅμα τῇ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν εἰσόδῳ αὐ-

τοῦ θὰ καθίστατο πλοῦσιος· ὅτι τὸ ἔδαφος ἔμελλε νὰ ἀνταλλάξῃ τὰ πέδιλα, ἅτινα ἔστενοχώρου αὐτόν, διὰ σανδαλίων ἀκτινοβολούντων ἐκ πολυτίμων λίθων· ὅτι ὁ ἀήρ θὰ μετεμόρφου τοῦ ἐριούχου τῆς Ἐλβεθῆς εἰς χρυσοῦρκαντον ὕφασμα καὶ ὅτι πᾶν ἐπικάλυμμα θὰ μετεποιεῖτο εἰς ὕφασμα τῆς Κασχιμίρης ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς Ἀνατολῆς· ὅτι πᾶς ἵππος, οὐτινος οἱ πόδες ἐπάτου ἐπὶ τῶν ἐρήμων τῆς Ἀραβίας, ἔμελλε νὰ ἦναι δρομεὺς θυμοειδῆς, εὐγενῆς, ὀρμητικὸς, φιλοπόλεμος καὶ ἀείποτε ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ λέγῃ· Ἐμπρός! Ἐφρατᾶζοτο μόνον ἀνάκλιτρα καὶ προσκεφάλαια ἐκ μεταξῆς, καὶ ἀρώματα ἠδύπνοα. . . Πρὸ πάντων δὲ ἡ φαντασία αὐτοῦ ὠνειροπόλει τὰ μυστηριώδη ἐκεῖνα *χαρέμια*, ὅπου ἔζων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν μαύρων εὐνοῦχων τόσαι ὠραῖαι Κιρκασιανὶ καὶ τόσαι Γεωργιαναὶ!

Ἀναντιρρήτως μία τις ἐξ αὐτῶν, μεταβαίνουσα εἰς τὸ *ἔλαμιον*, θὰ παρετήρει τὸν Θεόδωρον, καὶ ἀφίνουσα νὰ καταπέσῃ τυχαίως ὁ πέπλος τῆς, θὰ τῷ ἐπέτρεπε νὰ διῶδῃ θέλγητρα ἀγνωστα τοῖς λοιποῖς θνητοῖς.

Ἐπειτα μυστηριώδης τις γραῖα θὰ ἤρχετο πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ τὴν ἐπαύριον καὶ μετὰ μυρίας περιστροφὰς θὰ ὠδήγει αὐτόν εἰς τὸ *χαρέμιον*. Ἐκεῖ ἡ ὠνειροπόλησις τῷ ἐδείκνυε διὰ μίαν τὰ θαυμαστότερα πλάσματα, τὰ μᾶλλον ἐξαιρέτα ποτά, τὰ μεθυστικώτερα ἀρώματα, τὴν μαγευτικώτεραν δικμονήν, τὴν ἐξοχωτέραν μουσικὴν· χοροὺς τῶν νηρηίδων, κλίνας ἐκ φύλλων ῥόδων· ἔπειτα εἰκόνας πλουσίας, ἔδαφος ἐξ ἀχάτου λίθου, κίονας ἐξ ἰάσπιδος· ἐπὶ τῶν γυναικῶν ἔβλεπε περιδέραια ἐξ εὐμεγέθων μαργαριτῶν, ψέλια ἐκ πελωρίων σμαράγδων, διαδήματα ἐξ ὀπαλίου τερατώδους, σιχλῖα δυνάμενα νὰ διαπερασθῶσι καὶ διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς βελόνης· ἔβλεπε τέλος καὶ ἑαυτὸν κεκοσμημένον, μεθύοντα, ἔστεμμένον διὰ ῥόδων καὶ μύρτων.

Ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἦναι ὁ τόπος, εἰς ὃν διευθύνεται τις, φθάνει τέλος ἅμα πορευόμενος. Ὀλίγα ὠραὶ μόνον ὑπελείποντο αὐτῷ ὅπως φθάσῃ εἰς τὴν κλεινὴν τῶν Μεγαρέων ἀποικίαν.

Ὁ Θεόδωρος ἀφίκετο εἰς Κωνσταντινουπόλιν.

Ταλαίπωρε Θεόδωρε!

Ἐν πρώτοις ἤυρε πόλιν ῥυπαράν, μετὰ ὁδῶν στενῶν, οἰκιῶν κακῶς ἐκτισμένων καὶ ἐτοιμορρόπων. Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνὰ πᾶν βῆμα ἀπῆντα ἵππους ἠμίθωνε; μετὰ σχοινίων χαλινῶν, ἀνθρώπους σχεδὸν ἠμιγύμνους. Ἀντὶ νομισμάτων ἤυρεν ἀρχαῖα κερμάτια τῆς Γερμανίας, Ὀλλανδίας καὶ Ἰσπανίας· ὡς φαγητόν, καὶ μάλιστα ὡς μόνον προσφιλεῖ καὶ ἔξοχον φαγητόν, ἤυρεν ὄρουζαν μεμαγειρευμένην μετὰ πεπέρεως καὶ ἰξώδους βουτύρου· τοῦτο δὲ εἶναι τὸ *παλάφ* ἐν τῇ τελειότητι αὐτοῦ· τὸ μεγαλειότερον προτέριμα μαγειρίου τινὸς συνίσταται εἰς τὸ νὰ διατηρῆ ἀκεραῖαν καὶ ἀρχαίαν τὴν ὄρουζαν, καὶ νὰ χρωματίσῃ αὐτὴν διὰ κρόκου κιτρίνην ἢ ὠχροῦρθρον

διὰ τοῦ χυμοῦ τῶν ῥοδίων· ὅταν δὲ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ συντρώγωσι μετὰ τοῦ Σουλτάνου, προσφέρεται αὐτοῖς *τσορμπᾶς*, εἶδος τι ζωμοῦ ἀναμειγμένου μετὰ πεπέρεως.

Εἶδε τὰ τεμένη ἄνευ κόσμου, διότι ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν ὑπαρξίν εἰκόνων, ἀγαλμάτων, χρυσοῦ, ἀργύρου ἐν τοῖς τζαμίοις· ἐπὶ πλέον οὐδεμία γυνὴ συνητᾶτο εἰς τὰ τεμένη, οὐδεὶς πέπλος καταπίπτων, οὐδὲ μυστηριώδεις γραῖαι.

Ὁ Θεόδωρος ἀπεφάσισε νὰ ἀναπολῆ εἰς τὸν νοῦν μόνην τὴν Ἄνναν, νὰ σκέπτηται τὴν ἐπανάδον του, νὰ ἀναμνησθῆται τὰς ὑποσχέσεις του, νὰ ὠνειροπολῆ τὴν εὐτυχίαν του· ἄλλως τε δὲ καὶ ὁ ἔμπορος, ὃν εἶχε συνοδεύσει, κατὰ τὴν ἐπανάδον του θὰ τὸν ἔκαμνε μέτοχον τῶν ἐργασιῶν του. Ὁ πατὴρ τῆς Ἄννης θὰ ἦτο νύχταριστῆμένος καὶ οὐδὲν θὰ εἶχε πρὸς ἀντίταξιν.

Ἐσπέραν τινὰ ἐν ᾧ χρόνῳ ὑπελόγιζε τὴν μικρὰν αὐτοῦ περιουσίαν, ἥτις τῷ ἐφάνετο ἐξασφαλίζουσα τὴν εὐνοίαν τοῦ προϊσταμένου του, ἐρείδων δὲ τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τινος τραπέζης, καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν μετὰ τῶν χειρῶν, ἐνησχολεῖτο νὰ κανονίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὰς δαπάνας τοῦ νέου βίου του, συζητῶν καθ' ἑαυτὸν τὸ σοβαρὸν ζήτημα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπηρετῶν, ὡς καὶ τὸ ἐπ' ἴσης σοβαρὸν ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐνδικαιτήματος, ἡ φαντασία αὐτοῦ προσεβλήθη ὑπὸ εἰκόνας τινός, ἐν ᾗ διέκρινε τὴν πραγματοποίησιν τῶν πόθων του· ἡσχολεῖτο περὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, προνοῶν μετὰ τοσαύτης μερίμνης ὡς εἰ πρόκειτο ἀφεύκτως νὰ συμβῶσι ταῦτα τὴν ἐπαύριον. Ἐσκέπτετο διὰ τὴν κόμμωσιν τῆς Ἄννης κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων· ἔβλεπεν ἀνυψωμένην ἐπὶ τῆς κορυφῆς τὴν κόμην, ἥτις ἔστερε τόσον ὠραῖα τὸ χαρίεν μέτωπόν της.

Ἐν τῇ προαπασχολήσει ταύτῃ κατέλαθεν αὐτόν ἡ νύξ, μηδὺλως φροντίσαντα νὰ ἀνάψῃ κηρίον· αἴφνης, κρουσθείσης τῆς θύρας καὶ ἀνοιγείσης, εἰσῆλθε μετὰ σκιότητός τινος ἀνὴρ, ὅστις, ἀκροασθεὶς ἂν παρηκολουθεῖτο ὑπὸ τινος, ἐπανάκλεισε τὴν θύραν, ἠκροάσθη καὶ αὐθις, καὶ τῷ εἶπε :

— Κύριε, μόνον δέκα λεπτῶν καιρὸν ἔχομεν ὅπως ἀποφασίσωμεν τελειωτικῶς ὑπόθεσιν, ἐν ᾗ κείται ἡ τύχη σας καὶ ἡ ζωὴ μου. Εἶμαι δούλος, ἐργαζόμενος ἐν τοῖς μεταλλείοις· ἔκλεψα ἕνα ἀδάμαντα· προσκισθεὶς ἀσθένειαν, διεπεραιώθην ἐνταῦθα. Μόνον βασιλεὺς δύναται νὰ πληρώσῃ τὸν ἀδάμαντα, περὶ τοῦ ὁποίου σὰς ὀμιλῶ. Οὐδεὶς ἡγεμῶν κέκτηται τοσοῦτον ὠραῖον ἀδάμαντα, ἀλλὰ δι' ἐμὲ εἶναι πλοῦτος ἀπολωλώς· εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἐκποιήσω, διότι δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ φύγω ἄνευ χρημάτων. Ἐν τούτοις ἐπ' ἴσης ἠδύνατο νὰ κάμῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μου εὐτυχίαν· εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ θησαυροῦ τούτου ζητῶ παρ' ὑμῶν μόνον τὸ πρὸς ἀπόδρασίν μου ἀναγκαῖον ποσόν. Διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ ἀνακτήσω τὴν ἐλευθερίαν μου, θὰ ἐπανιδῶ τὴν πατρίδα μου καὶ θὰ ἐναγκαλισθῶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν σύζυγόν μου.

Κατάπληκτος ὁ Θεόδωρος ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης ἔμενον, ἐν ᾧ ὁ δούλος παρετήρει περιστρέφων μεταξύ τῶν δακτύλων του ὑπερμεγέθη ἀδάμαντα.

— Ἀληθῶς, οὐδ' ἐλάχιστον κόκκον ἄμου ἐρυθρὰς ἢ μελαίνης ἔχει, οὐδ' ἐλάχιστον στίγμα κίτρινον ἢ πράσινον ἐκράτησα αὐτόν, δυστυχῶς δι' ἐμέ, πολλὴν ὥραν μεταξύ τῶν χειρῶν μου, ποτὲ δὲ δὲν εἶδον τόσον ὠραῖον καὶ διαυγῆ ἀδάμαντα. Θὰ ἐγένετο λαμπρὸν κόσμημα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ γυαταγαίου τῆς Α. Μεγαλειότητος... Ἐμπρός, κύριε, εἶπεν ὁ δούλος, εἰς ὑμᾶς, ξένον, εἶναι εὐκόλον νὰ δραπετεύσητε. Ἐὰν θέλητε, ὑμεῖς μὲν ἀντὶ ὀλίγων φλωρίων γίνεσθε ἑκατομμυριοῦχος, ἐγὼ δὲ ἀνακτῶ τὴν ἐλευθερίαν μου.

Εἶναι πιθανόν ὅτι ὁ δούλος δὲν εἶπε τὴν λέξιν ἑκατομμυριοῦχος...

Συμφωνῶ πρὸς ὑμᾶς. Ἄλλ' ἐπ' ἴσης δὲν εἶπε τὰς λέξεις εὐκόλον, μηδὲ νὰ δραπετεύσητε.

Ἄγνοῦ τὸν Ἀραβὰ ἀλλὰ γινώσκω ὅτι ἴσως καὶ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε. Θέλετε, προφασιζόμενος τὴν δῆθεν τοπικὴν χροιάν, νὰ παραστήσῃ αὐτὸν ὀμιλοῦντα ὡς οἱ Μαῦροι τῶν μυθιστορημάτων: «Αὐθέντα, ἐγκώ ἔχει ἓνα διαμάντι;»

Ὁ δούλος ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ Θεόδωρος ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ζήτηθέν, καὶ εἶτα ἤρξατο παρασκευαζόμενος διὰ τὴν φυγὴν αὐτοῦ· ἔδανεισθη χρήματα παρὰ τοῦ προϊσταμένου του καὶ ἀνεχώρησε τὴν νύκτα.

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ ταξειδίου του· ὅπως ἀποφύγῃ πᾶσαν συνάντησιν, — διότι ὁ δούλος δὲν ἀπέκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ ὅτι ἀναμφιβόλως θὰ πηροκολληθεῖτο, — ἔκαμε διπλάσιον δρόμον διὰ τῶν ἐρημοτέρων καὶ κοπιαστικωτέρων ὁδῶν. Ἡμέραν τινὰ συνήντησαν αὐτὸν μετὰ τοῦ ὁδηγοῦ του Ἀραβῆς κλέπται.

— Ἐχετε μαζί ἡ σὰς χρήματα; τῷ εἶπεν ὁ ὁδηγός.

— Μόνον τὰ διὰ τὴν ἐπάνοδόν μου ἀπαιτούμενα, ἀπήντησεν ὁ Θεόδωρος.

— Τότε οὐδεμίαν ἀντιτάττομεν ἀντίστασιν· ἀπ' οὗ ἐρευνησῶσιν ἡμᾶς καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἡμῶν, θὰ μᾶς ἀφήσωσι τὰ διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ταξειδίου ἡμῶν ἀναγκαῖα ἔξοδα, ἴσως μετὰ φειδοῦς, ἀλλὰ δὲν βλάπτει.

— Βλάπτει, καὶ πολὺ μάλιστα, εἶπεν ὁ Θεόδωρος.

Καὶ ὑπεδέξατο διὰ βολῆς πιστολίου τὸν πρῶτον Ἀραβὰ, ὅστις διηυθύνετο κατ' αὐτῶν.

Ἐκεῖνοι ἀνέστυραν τὰς κυρτὰς σπάθας των. Ὁ ὁδηγός ἐφρονεῖτο, ὁ δὲ Θεόδωρος, δεινῶς δαρεῖς, ἐσύρθη αἰχμάλωτος.

Ἡρένησαν ἐπιμελῶς τὰ θυλακία του παρὰ τὴν ἀντίστασιν του, ἀπέβλεπον τὸν ἀδάμαντα· ἢ θλιψίς αὐτοῦ ἔκαμε τοὺς Ἀραβῆς νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἦτο περιήκτων, γυνὴ δὲ τις ἔδωκεν αὐτόν ὡς παιγνίδιον εἰς τὸ τέκνον αὐτῆς.

Ὁ ἀρχηγός ἠσθάνθη πρὸς αὐτὸν φιλίαν, καὶ ἡμέραν τινὰ τῷ εἶπεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀναχωρήσῃ ἅμα ἀναρρώσας, λαμβάνων μεθ' ἐκυτοῦ πάντα ὅσα εἶχεν. Ἡ μήτηρ τοῦ

παιδός, ἡ ἐκλαβοῦσα τὸν ἀδάμαντα ὡς περιήκτων, ἐροίθη εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ, ἰκετεύουσα αὐτὸν νὰ τῇ τὸν ἀφήσῃ διὰ τὸν υἱὸν τῆς· προέβη δὲ καὶ περαιτέρω· προσήνεγκεν αὐτῷ τὴν ἀνωτάτην τιμὴν, ἢ ἠδύνατο νὰ προσενέγκῃ. Ἡ προσφορά ἐπλήθυνεν αὐτόν ἠρνήθη. Τότε καὶ ἐκεῖνη ἠρνήθη ῥητῶς νὰ τῷ τὸν ἐπιστρέψῃ.

Τὴν νύκτα ὁ Θεόδωρος ἐφίμωσε τὸν παῖδα καὶ ἔφυγε συγκομιζὼν τὸν θησαυρὸν του. Δύο ἡμέρας καὶ ἰσαριθμοὺς νύκτας ἐκρύβη ἐν τινὶ σπηλαίῳ, νῆστις· εἶτα, συναντήσας καραβάνιόν τι, ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του, πλήρης ἀνησυχίας, δυσπιστίας, παρεξηγῶν μετὰ δυσθυμίας καὶ τὴν ἐλάχιστην ἀποτεινομένην αὐτῷ φιλοφροσύνην, ἔτοιμος νὰ γρονθοκοπήσῃ τὸν συνοδοιπόρον, οὐτινος τὸ βλέμμα ἤθελε κατὰ τύχην διευθυνθῆ εἰς τὴν θέσιν ἐφύλαττε κεκρυμμένον τὸν ἀδάμαντα, ζητῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τὸ πενιχρότερον δωμάτιον, ὅπως μὴ δώσῃ ὑπονοίας περὶ τοῦ πλοῦτου του.

Ἐγραψε πρὸς τὸν πατέρα τῆς Ἄννης, ἀρχόμενος τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: «Εἶμαι πλούσιος, ὑπερβολικὰ πλούσιος». Ἡ εἰδησις αὕτη, οὕτως ἀγγελθεῖσα, πρὶν ἢ λαλήσῃ περὶ τοσοῦτων ἄλλων σπουδαίων πραγμάτων, δυσῆρπτησε τὴν Ἄνναν· ἐν τούτοις, ἀναλογισαμένη ὅτι ὁ Θεόδωρος δι' αὐτὴν καὶ μόνην ἐπεθύμει νὰ πλουτήσῃ, ἐσκέπτετο μόνον ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐπικνέβλεπεν αὐτὸν μετὰ τοσαύτην προσδοκίαν.

Ἐν τούτοις ἡ ἰδέα τοῦ μεγάλου τούτου πλοῦτου τοῦ Θεοδώρου ἀπέβλεπε τὴν χαρὰν ἀπὸ τῆς νεκρᾶς κόρης καὶ πατρὸς τῆς ἀφελείας καὶ τῆς χάριτος αὐτῆς· ὁ πατήρ δὲ, ἐξ αἰσθημάτων εὐγενεῶς μὲν καθ' ἐκυτό, ἀλλ' ὑπερβολικῶς, ἐφαίνετο φιλόφρων πρὸς τὸν Θεόδωρον ἐξ ἔθους, ὅπως μὴ ἐκληφθῆ λίαν ἐνδοτικός. Ὁ δὲ Θεόδωρος ἐξ ἐναντίας ἠσθάνετο ὅτι τὰ περὶ αὐτὸν πρόσωπα ἦσαν οὐσιωδῶς μεταβληθέντα· ὅτι οὗτος, ὁ ζητῶν ὀλίγον πρότερον χάριν, ἐνόμιζε νῦν ὅτι προσέφερε τοιαύτην ἔνεκα τῆς νέας θέσεως, ἢν ἔδωρήσατο αὐτῷ ἡ τύχη· καὶ, ἕνα κτύπη τὴν σκέψιν ταύτην, τὴν ἀκουσίως παρ' αὐτῷ ὀλισθαίνουσαν, προσεποιεῖτο ἦθος φιλικὸν καὶ οἰκειῶν· ἀλλὰ, ὡς πᾶν τὸ προσποιήτων, ἢ ἐπιτήδευσις ἐξετελεῖτο ἀνεπιτηδεῖως καὶ ἠῤῥησε τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς κόρης. Ἡ ἐπιφύλαξις αὕτη ἐτραυματίσθη καιρίως τὸν Θεόδωρον. Τέλος, καίτοι τὰ τρία πρόσωπα τῆς παρουσίας ἀφηγήσεως οὐδὲν τῶν πρώτων αὐτῶν σκοπῶν μετέβαλον, οὐδ' ὁλως ὁμοῦ μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συνέντευξιν ἀπεχωρίζοντο, διετέλου δὲ λίαν δυσῆρστημένα πρὸς ἀλληλα. Ἐν τούτοις μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας οἱ δύο νέοι ἦσαν εὐκαιρίαν τινὰ καὶ ἐξωμολογήθησαν πρὸς ἀλλήλους τὰ αἰσθητά αὐτῶν.

— Ἄγνοῦ διὰ τί, ἔλεγεν ἡ Ἄννα, ἐκεῖνος ὁ μέγας πλούτος, ὃν μὰς ἀνήγγειλας, μὲ τρομάζει· τὰ σχεδία μὰς ἦσαν τόσον ὠραία! Πάντα ἐκεῖνα θὰ ἀφανισθῶσιν! Καταστρέφεται ὁ μικρὸς ἐκεῖνος οἰκίσκος, ὁπόθεν φαίνεται τόσον λαμπρὰ ἢ θάλασσα·

καὶ ὁμοῦ ταύτην τὴν στιγμὴν ἐνοικιάζεται.

— Καλή μου Ἄννα, ἀπήντη ὁ Θεόδωρος, θὰ μεταβῶμεν εἰς Παρισίους, καὶ θὰ κατοικήσωμεν ἐν ξενοδοχείῳ τῶν ὠραιότερων διαμερισμάτων.

— Θεόδωρε, προτιμῶ τὸν μικρὸν οἰκίσκον· τὰ δένδρα παρ' αὐτὸν ἔχουσι τόσον ὠραῖον πράσινον χρῶμα, ὁ ἀήρ ἐκεῖ εἶναι τόσον καθαρὸς! Χθὲς ἀκόμη εἶχον ἐξέλθει ἐπ' ὀλίγον μετὰ τῆς τροφοῦ μου καὶ ἐπέξετεινα τὸν περιπάτον μου μέχρις ἐκεῖ ἠτένιζον πρὸς αὐτὸν μετ' ἀγάπης. «Ἐδῶ, ἔλεγον, θὰ ζήσωμεν, καὶ θὰ ἡμεῖς εὐτυχεῖς ὁμοῦ!» Καὶ διὰ τῆς φαντασίας διήρουν τὸ ἐνδιαίτημά μας· ὑπάρχει ἐκεῖ χλόη ἀπαλὴ ὡς βελουδοῦν, ἐφανταζόμενη δὲ ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἔβλεπον κυλιόμενα τὰ μικρά μας.

Ὁ Θεόδωρος ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὅτε ἐφθασεν, ὁ ἀδάμαντοπώλης τοῦ βασιλέως, εἰς ὃν εἶχον συμβουλευσεῖ αὐτὸν νὰ πωλήσῃ τὸν ἀδάμαντά του, ἦτο ἀπὸν διὰ τινὰς ἡμέρας.

Ὁ Θεόδωρος ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως ἐκλέξῃ ξενοδοχεῖον καὶ ἐπιπλα, ὅπως δοκιμάσῃ ἵππους καὶ ἀνοικτὸν ὄχημα· ἐσημείωσεν ὅτι ἔβλεπεν ὠραῖον, τάπητας, σκευὴ ἐκ πορσελάνης, τρίχαπτα· ἐν τῷ μεταξύ ἐγένετο δεκτός μετ' εὐπροσηγορίας ὑπὸ συγγενῶν καὶ φίλων, οἱς πρότερον ἦν ὄλως ἀγνωστος. Ὅτε εἰσῆρχετο εἰς αἴθουσάν τινα, ἔλεγον ὑψηλοφῶως: «Ὁ Θεόδωρος Ν...» καὶ προσετίθουσαν χαμηλοτέρῃ τῇ φωνῇ: «ὁ ἀποκτῆσας ἐν Ἀνατολῇ τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν.» Πᾶσαι αἱ φιλοφρονήσεις ἀπετείνοντο, πάντα τὰ βλέμματα ἐστρέφοντο πρὸς αὐτόν· αἱ μητέρες τῶ συνίστων τὰς θυγατέρας αὐτῶν· αἱ δὲ κόραι ἠῤῥισκον αὐτὸν ἐξ ὄχου.

Φεῦ! φεῦ! ἰδοὺ ὁ Θεόδωρος ἐπὶ καταφερείας ὀλισθηρᾶς· φρονεῖτε δὲ ὅτι ἡ δυστυχῆς Ἄννα κινδυνεύει μεγάλως νὰ λησμονηθῇ.

Καὶ ἐγὼ ἐπ' ἴσης θὰ ἐφρόνουν τὸ αὐτό, καὶ ὁμοῦ, παρὰ πάντα ταῦτα, παρήλθον ἡδὴ δύο ἔτη ἀπ' ὅτου ὁ Θεόδωρος Ν... εὐρίσκειται ἐν Ἰγγοβίλλῃ, κατοικεῖ δὲ μετὰ τῆς Ἄννης τὸν οἰκίσκον, ὁπόθεν ἐφαίνετο τόσον λαμπρὰ ἢ θάλασσα, καὶ ἐπὶ τῆς χλόης κυλίσται βρέφος.

Προῆλθεν ἐκ γενναίας ἀποφάσεως τοῦ Θεοδώρου; Ἐπεθύμουν νὰ ἠδυνάμην νὰ ἀπαντήσω καταφατικῶς· ἀλλ' ὁ Θεόδωρος εἶχεν ἐκεῖ θέσιν χιλίων ὀκτακοσίων φράγκων, καὶ ἰδοὺ πῶς συνέβη, εὐτυχῶς δι' αὐτόν, τοῦτο.

Ὅτε ἐπαρουσιάσθη πρὸ τοῦ ἀδάμαντοπώλου τοῦ Στέμματος, οὗτος, ἐξετάσας μετὰ προσοχῆς τὸν ἀδάμαντα, τῷ εἶχεν εἰπεῖ:

— Ἀληθῶς εἶναι ἀξίον παρατηρήσεως· τοῦτό μοι εἶναι ἀδιάφορον· διὰ τὸ ἀκριβές, τὸ ἀμίμητον ὁμοῦ τῆς μιμήσεως, θὰ εὕρητε πανταχοῦ δέκα φράγκα.

Τὰ δέκα ταῦτα φράγκα ἤρκεσαν τῷ Θεόδωρῳ ὅπως ἐπανάλθῃ πεζῇ εἰς Ἀβρην.